

V MINORUM + X

GLASILO ODGOJNIH USTANOVA
PROVINCije SV. JERONIMA
FRANJEVACA KONVENTUALACA:
SJEMENIŠTA, POSTULATURE,
NOVICIJATA I KLERIKATA

BROJ 1 (12) • GODINA XIII.
PROSINAC 2019.
ISSN: 1847-0904

*“Za sebe si nas stvorio, Gospode,
i nemirno je srce naše
dok se ne smiri u Tebi”*

SVETI AUGUSTIN

IMPRESSUM

ISSN: 1847-0904

VOX MINORUM

Glasilo odgojnih ustanova provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca: sjemeništa, postulature, novicijata i klerikata

e-mail:
vox-minorum@ofmconv.hr

Odgovara:
fra Stjepan Brčina

Ovaj broj uredio:
fra Stjepan Brčina

Lektura:
fra Ljudevit Maračić

Foto:
Arhiv Vox minoruma

SURADNICI U OVOM BROJU:
fra Stjepan Brčina, fra Antun Radovanić,
fra Matej Milić, fra Franjo Čolakovac,
fra Zvonimir Pervan, fra Marius Andrei,
fra Josip Ivanović, fra Josip Petonjić,
fra Ivan Lotar, Mateo Vujčić,
Bruno Zebić, Ante Koudela,
Erik Matejak, Sandi Aščić, Franko Gečević

NAKLADNIK: Hrvatska provincija
sv. Jeronima franjevaca konventualaca

GRAFIČKA PRIPREMA I DIZAJN:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Ivica Beljan

TISAK:
“Denona d.o.o.”, Zagreb, Getaldićeva 1
Tiskano u prosincu 2019.

**LIST IZLAZI POVREMENO
I NIJE NA PRODAJU.**

SADRŽAJ

<i>Svetost nije luksuz</i>	3
fra Stjepan Brčina	
<i>Provincijalova putovanja na vizitacijama nakon diobe Reda u 16. stoljeću</i>	4
fra Antun Radovanić	
<i>Idi kaži cijelom svijetu da Bog je s nama tu!</i>	6
fra Matej Milić	
<i>Polaganje svečanih zavjeta fra Antuna Radovanića</i>	8
fra Franjo Čolakovac	
<i>Diplomski rad – Đakonat u Katoličkoj crkvi.....</i>	10
fra Matej Milić	
<i>Iz Rima s ljubavlju</i>	12
Mateo Vujčić	
<i>Generalni kapitul</i>	13
fra Zvonimir Pervan	
<i>Iskustvo boravka u Italiji i tečaj talijanskog jezika</i>	14
Bruno Zebić	
<i>Iskustvo prve godine postulature u Cresu.....</i>	16
Ante Koudela	
<i>Đakonsko ređenje fra Antuna Radovanića</i>	18
fra Marius Andrei	
<i>Život ministranta.....</i>	20
fra Josip Ivanović	
<i>Kada bira Bog</i>	24
fra Josip Petonjić	
<i>Početak novicijata</i>	26
Mateo Vujčić	
<i>Devedeset godina Šalate – devedeseta generacija maturanata</i>	28
Erik Matejak	
<i>Prvi Antunovski hod mladih 2019.....</i>	30
Sandi Aščić	
<i>Ljetni kamp za mlade na Cresu.....</i>	33
Franko Gečević	
<i>Izložba umjetničke fotografije - Jedinstvenost u prolazu</i>	36
fra Ivan Lotar	
<i>Život u Hrvatskoj</i>	38
fra Marius Andrei	
<i>Jesmo li medijski (ne)pismeni?</i>	40
fra Zvonimir Pervan	

PIŠE: FRA STJEPAN BRČINA

SVETOST NIJE LUKSUZ

UVODNIK

Dragi čitatelju!
U prvoj poslanici svetoga Petra (1,15) slušamo kako nam sam Bog kaže "budite sveti kao što sam ja svet". U Starom zavjetu to je mnogima bilo teško ostvariti, zbog zakona i odredbi. Međutim u Novom zavjetu mi smo primili Duha Svetoga, koji se neizrecivim uzdasima zauzima za nas. Dakle imamo milost i mogućnost da svi budemo sveti. KKC sve nas poziva na svetost. Svi mi koji se nalazimo u kućama formacije imamo različita iskustva svetosti i Boga. I zato mogu slobodno reći kako su kuće formacije povlašteno mjesto za rad na svojoj svetosti. U procesu formacije najvažniji odgojitelj je Duh Sveti, on nas mijenja, posvećuje i daje da se s uobličimo što više slici Isusa Krista. Duh Sveti preobražava i posvećuje naš život sve dok ne prispijemo "do mjere uzrashta punine Kristove" (Ef 4,13). Jer mi smo ljudi

"odlukom njegovom pozvani" da budemo "s uobličeni slici Sina njegova" (Rim 8,28-29). Ovo se posvećenje objavljuje u plodovima Duha Svetoga. Sv. Franjo u jednom dijelu svoga života radikalno se odlučio za svetost, napustio je stari život i prepustio se vodstvu Duha Svetoga. Svi naši odgajanici u školi sv. Franje prigrili su ovaj način života upravo privučeni svetošću i karizmom sv. Franje sa željom u srcu "i ja želim biti svet". Radosni smo da kroz ovaj časopisa "Vox minorum" (ili Glas malenih), Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, možemo svima vama predstaviti njihov put posvećenja kroz različite etape koje prolaze u odgoju. Zahvaljujemo svima vama koji nas pratite i molite za sve nas da ustrajemo na putu svetosti. "Svetost, dakle, nije raskoš, nije povlastica pojedinaca, ona je nužda ljudske naravi, našega razvoja, prvi uvjet i cilj našega poziva". (Sv. Maksimilijan Kolbe) ■

PROVINCIJALOVA PUTOVANJA NA VIZITACIJAMA NAKON DIOBE REDA U 16. STOLJEĆU

POGLED NA FRANJEVAČKU PROŠLOST

Tema moga diplomskog rada je "Provincijalova putovanja na vizitacijama nakon diobe Reda u 16. stoljeću". Cilj ovoga rada bio je da se napravi jedan zanimljivi pogled u prošlost i otkrije način života franjevaca konventualaca kroz spise zapisane od strane provincijala i njegovog tajnika na redovitim vizitacijama u kojima je provincijal kao poglavar bio dužan obilaziti i pohađati svoju braću i njihove samostane. Budući da Provincijski arhiv Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, danas smješten u zagrebačkom samostanu Svetog Duha, posjeduje bogatu dokumentaciju o tim vizitacijama, odlučio sam taj dio na-

še franjevačke povijesti pobliže i upoznati. Iz toga bogatog vrela crpio sam brojne podatke koje sam obradio i predstavio u ovom radu pod mentorstvom profesora i franjevca doc.dr.sc. Daniela Patafte.

1. STRUKTURA RADA

Diplomski rad podijeljen je na četiri poglavља. U prvom poglavљu, koje nosi naziv "Franjevci konventualci u Hrvata nakon diobe Reda", govorim općenito o franjevcima i njihovu načinu života od samih početaka franjevaštva, kako je došlo do diobe Reda 1517 god., gdje su sve bili rasprostranjeni franjevci po "lijepoj

našoj” i kako su općenito provodili svoj franjevački život. Drugo poglavlje nosi naziv “Vizitacije/putovanja provincijala”, u kojem iscrpno navodim najzanimljivije događaje provincijalovih godišnjih vizitacija samostana Provincije od Trsta na sjeveru do Kotora na jugu. “Brodica za plovidbu” naslov je trećeg poglavlja u kojem je prikazano glavno prijevozno sredstvo provincijalovih putovanja, odnosno vizitacija koje su se odvijale morskim putovima i to nikako drugačije nego brodicama koje su bile ili u vlasništvu Provincije ili su pak bile unajmljene brodice. Četvrto poglavlje, naslovljeno “Smjerovi kretanja”, opisan je program provincijalovih putovanja, raspored posjećivanja pojedinih samostana, plovidbeni smjerovi kretanja i iznenađenja koja su klimatske promjene znale prouzročiti provincijalima za njihove plovidbe uvijek nesigurnim morem.

2. VIZITACIJE/PUTOVANJA PROVINCIJALA

U glavnom dijelu diplomskog rada obradio smo zanimljivu i u mnogo čemu izvornu vlastitost vizitacija provincijalnih ministara Dalmatinske provincije sv. Jeronima franjevaca kontvualaca, koji su gotovo isključivo svoja putovanja obavljali morskim putem, te je u tom pogledu važnu ulogu odigrala plovidba brodcom. Baš ta činjenica da su njezini samostani bili pretežito smješteni u primorskim mjestima Istre i Dalmacije, ovaj zahtjev franjevačkoga zakonodavstva, pohodi ili vizitacije, za ovu našu franjevačku provinciju predstavljao je izuzetan izazov povezan često i s rizikom života. Naime, vizitacije provincijalnih ministara obavljale su se redovito morskim putem, dakle uz pomoć brodica, koje su u to vrijeme bile opskrbljene veslima i jedrima. Zbog toga ta putovanja vezana uz vizitacije imaju ne samo duhovni karakter (pohadjanje braće, poticaj na obnovu života, razgledavanje crkvenog ruha i liturgijskih pomagala), nego predstavljaju i dobar primjer plovidbe Jadranom i morske vezanosti naših istarskih i dalmatinskih samostana.

Osobito značajnim smatram iščitavajući provincijske spise uzajamnu gostoljubivost na tim plovidbama između raznih redovnika, najviše između pripadnika Franjevačkog reda, te

je tom segmentu vizitacije posvećena osobita pažnja. Ima zaista divnih iskaza bratskoga gostoprimstva očitovanog našima provincijalnim ministrima i njihovoj pratnji, koji nemajući vlastitog samostana, češće navraćaju u veće ili manje samostane, posebno subraće franjevaca opservanata. To bogatstvo među franjevačkog iskazivanja gostoljubivosti zaista zavređuje osobitu pažnju i predstavlja vrijednost koju nikako ne smijemo smetnuti ni zaboraviti.

Na kraju spominjem i neugodne trenutke olujnih udara bure i juga, koji su dovodili do brodoloma, ili pak prijetnje turskih gusara, od kojih su se spretni fratri znali braniti i oružanim sredstvima sklonivši se na otočice. Potreba posjeta braći, u kanonskom ali i bratskom ozračju, redovito je nosila prevagu nad osjećajem straha od rizika takvih putovanja. Vrijedilo je nešto i riskirati da se posjete i ohrabre braća raspršena po raznim samostanima istočne obale Jadranskog mora. ■

fra Tullio Pastorelli, gvardijan samostana i
fra Matej Milić s grupom mladih iz župe u Curicóu

PIŠE: FRA MATEJ MILIĆ

IDI KAŽI CIJELOM SVIJETU DA BOG JE S NAMA TU!

MISIJSKO ISKUSTVO U ČILEU

Cile je država u Južnoj Americi, smještena na jugu kontinenta uz duž pacifičke obale. Čile je dug više od 4600 kilometara u smjeru sjever – jug. Na sjeveru graniči s Peruom, na sjeveroistoku s Bolivijom te na istoku s Argentinom. Južni Čile bogat je šumama, pašnjacima, vulkanima, jezerima dok na sjeveru dominira pustinja Atacama. To je najsušnija pustinja na svijetu, u nekim njenim krajevima kiša nije pala najmanje 400 godina.

Došla je i ta dugo očekivana nedjelja, 15. rujna 2019 godina. Toga dana sam se uputio avionom iz Zagreba preko Parisa prema konačnom odredištu Čileu, tj. prema glavnom gradu koji se zove Santiago de Chile. Nakon četrnaest sati leta napokon sam stigao. Na aerodromu me dočekao fra Tullio Pastorelli, moj novi gvardijan samostana Convento Jesus de Nazareth u Cu-

rico. U Santiago sam se zadržao nekoliko sati, gdje sam imao priliku upoznati našu braću koja dolaze iz Rumunjske provincije, točnije dvojica su fratara iz rumunjske A dvojica fratara iz Talijanske provincije sv. Antuna u Padovi. Kako vremena i nije bilo baš na pretek, obišao sam crkvu, upoznao se sa djelovanjem naše braće u Santiago i imao priliku posjetiti mjesto gdje je sada svetište Ivana Pavla II., gdje je slavio svetu misu. Nakon zajedničkog ručka sa braćom u našem samostanu u Santiago došlo je vrijeme za odlazak u Curicó, koji će biti moja stalna baza.

Curicó je grad u središnjem Čileu, smješten je regiji Mauel, glavni grad je istoimene provincije i ima oko 114.000 stanovnika. Grad se nalazi 1494 kilometara južno od glavnoga grada Santiaga, usred prelijepih bujne vinske regije. Naziv grada potječe od riječi kureko jezika što

znači "tamne vode". Curicó je danas središte komunikacija, opskrbe i trgovackih transakcija obližnjih agroindustrija. U Curicó žive i pastoralno djeluju naša četvorica franjevaca konventualaca iz Talijanske provincije sv. Antuna. Imamo jednu župu i sedam filijala, tj. kapelica. Trenutno se u Čileu nalazim nekih mjesec dana i zasad pohadam sate španjolskoga jezika, koje mi drži profesorica u mirovini, prof. Rafaela, koja je dugi niz godina radila kao prosvjetna djelatnica na području filozofije u školi, također je bila i ravnateljica iste škole. Uz sate koje imam dva puta tjedno, aktivno sam u pastoralnom djelovanju sa braćom samostana. Također obilazim i ostale naše kapelice, da bih što bolje upoznao svakodnevnicu ljudi koji ovdje žive. Imao sam prilike upoznati se sa grupom mladih koji djeluju u našoj župi, te upoznati pojedine obitelji, posjeti koje sam imao sa gvardijanom pomoli su da lijepo upoznam župu, te tako i sam počnem djelovati u pastoralnom smijeru. Moj oblik pastoralnog djelovanja u Čileu predviđa obilazak i pohod obitelji-

ma, napose starijima kako bih im nosio Svetu Otajstvo te kao franjevac donosio Riječ Božju svima onima koji ju žele prihvatići kao dar Spasitelja našega Isusa Krista. Imao sam priliku upoznati zaista velik broj ljudi, bilo kroz događaje koji su se odvijali u našoj župi ili u našim filijalnim kapelama. Moje osobno iskustvo kroz ovih mjesec dana u Čileu je jako pozitivno, ljudi su jako srdačni i nasmijani, uvijek su spremni pomoći, pogotovo kada vide da si stranac.

Pozdrav u Kristu iz Curicó! Paz i byen! ■

KALENDAR DUHOVNIH DOGAĐANJA 2020.

- 7. - 9. siječnja - Duhovna obnova za ministrante (Zagreb)
- 25. travnja - Provincijski susret ministranata (Pula)
- 1. - 3. svibnja - Dani otvorenih vrata klerikata (Zagreb)
- 9. - 10. svibnja - Susret Hrvatske katoličke mladeži (Zagreb)
- 23. svibnja - Drugi Antunovski hod mladih (Zagreb)
- 15. - 22. srpnja - Franjevačke duhovne vježbe za mlade (Cres)
- 29. srpnja - 5. kolovoza - Franjevačke duhovne vježbe za mlade 2. termin (Cres)

PIŠE: FRA FRANJO ČOLAKOVAC

POLAGANJE SVEČANIH ZAVJETA FRA ANTUNA RADOVANIĆA

IDI I POPRAVI MI CRKVU!

Slavljive svečanih ili (vječnih) zavjeta u Redu franjevaca znači odlučiti se potpuno i do kraja života predati Gospodinu. Slavlje se redovito obavlja za vrijeme svete mise u prisutnosti ostale braće kao i, po mogućnosti rodbine onoga koji polaže svečane zavjete. Polaganjem svečanih (vječnih) zavjeta osoba postaje punopravni član redovničke zajednice. Franjevački bogoslovi pred doživotne zavjete obavljaju jednomjesečnu pripremu koja se ne službeno zove – drugi novicijat.

Nakon više od pet godina boravka u samostanu i upoznavanja redovničkim životom, ove je godine došlo vrijeme za konačnu odluku –

onus doživotnu, polaganje svečanih zavjeta i za fra Antuna.

Brat Antun se za svečane zavjete pripremao na zajedničkim duhovnim pripremama koje traju četiri tjedna bogoslovima iz sedam franjevačkih provincija iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Na pripremama je sudjelovalo ukupno 21 bogoslov.

Duhovne pripreme održane su u Splitu. U jutarnjem dijelu programa redovito su održavana predavanja na temu triju redovničkih zavjeta: poslušnosti, siromaštva i čistoće, aktualnosti življenja franjevačke karizme danas te drugih tema. U poslijepodnevnom dijelu programa obilazili su franjevačke i druge samo-

stane te upoznavali bogatu povijest, materijalnu i duhovnu baštinu gotovo cijele srednje Dalmacije.

Misom zahvalnicom s otpjevanim "Te Deum" bogoslovi su završili jednomjesečne pripreme, nakon čega su se zahvalni Bogu na primljenim milostima i na bratskom zajedništvu vratili svojim provincijama iščekujući dan polaganja svojih doživotnih zavjeta.

Na spomendan svetoga Franje Asiškog, u četvrtak 4. listopada 2018., u crkvi Svetoga Antuna Padovanskog u Zagrebu na Svetom Duhu za vrijeme euharistijskog slavlja u ruke provincijalnog ministra fra Josipa Blaževića svećane zavjete položio je naš subrat fra Antun Radovanović iz Mraclina, kraj Velike Gorice. Svjedoci kod zavjetovanja bili su fra Vilček Novački, redovnički brat, i fra Miljenko Hontić, generalni asistent našega Reda. Osim navedenih na euharistijskom slavlju sudjelovala su braća iz raznih samostana naše Provincije i subraća iz Slovenije. Uz zavjetovanika subila i ostala braća bogoslovi, postulantи, časne sestre, roditelji, brat i sestra te rodbina, prijatelji i bogoslovi drugih provincija kao i kolege studenti.

Za vrijeme svećane svete mise na dan zavjetovanja u prigodnoj propovijedi provincijal fra Josip Blažević naglasak je stavio na smisao siromaštva kroz tjelesnu, psihosocijalnu i duhovnu dimenziju.

Važni su motivi radi kojih se odričemo od materijalnih stvari i polažemo redovničke zavjete poslušnosti, siromaštva i čistoće. Odlučujemo li se na njih samo kako bi smo stekli poštovanje ljudi, postigli njihovo divljenje i hvalu, čast ili kakvu drugu korist, to je sebeljublje

a ne bogoljublje u službi kraljevstva Božjega što je smisao zavjeta. Siromaštvo je samo onda vrijednost koja izvire iz čežnje da se predamo Bogu koji nas je prvi ljubio. Siromaštvo je oblik služenja materijalnim dobrima kojima ljudima otkrivamo istinu da sve stvari pripadaju Isus Kristu i da samo u Isusu Kristu nalaze svoj pravi smisao.

Vlastitu ograničenost možemo prevladati tek kada u svakom čovjeku prepoznamo Isusa Krista, rekao je fra Josip, a redovnička zajednica je sredstvo služenja Isusu Kristu, da više ne živim ja, nego da Krist živi u meni, kako bismo zajednički uprisutnili otajstvo Isusova raspeća i uskrsnuća. Takvo nas zajedništvo posvećuje samo u onoj mjeri u kojoj nastojimo više davaati nego primati.

Duhovna razina, ističe fra Josip, otkriva nadnaravnu dimenziju siromaštva kojom sami sebe nadilazimo. Ona nas oslobađa i od navezanosti na nas same, pa i na vlastiti život, iz ljubavi prema Bogu. Položiti zavjete znači staviti vlastiti život, svoje vrijeme, svoje sposobnosti, svoje ime, svoj društveni položaj u službu Bogu i ljudima. Svoju propovijed provincijalni je ministar zaključio mišljу da ne postoji savršeni put življenja siromaštva jer je siromaštvo samo sredstvo, ne cilj. Siromaštvo može živjeti samo onaj komu je Bog postao bogatstvo, poslušnost može živjeti onaj komu je Bog postao sigurnost, a čistoća može živjeti onaj komu je Bog postao ljubav.

Dragi fra Antune, kao sv. Franji Asiškome u njegovome vremenu, i tebi danas Isus Krist upućuje iste riječi kao i Franji: "Antune, popravi mi kuću koja se, kao što vidiš, ruši". ■

PIŠE: FRA MATEJ MILIĆ

DIPLOMSKI RAD - ĐAKONAT U KATOLIČKOJ CRKVI

KOJI JE SMISAO ĐAKONATA U CRKVI?

Diplomski rad na temu Đakonat u Katoličkoj crkvi sam pisao kod svoje mentorice dr.prof. s. Vinke Bešlić, doktorice i profesorice liturgije. Diplomski rad sam uzeo pisati iz kolegija liturgijska duhovnost jer je liturgija područje duhovnosti, i djelovanja koje me posebno zanima i želim je upoznati ne kao znanost, nego kao molitvu koja ima svoja pravila i pokrete u liturgijskim činima. Diplomski

rad sam pisao iz meni osobno vrlo dragog i neistraženog područja, o đakonatu. Najviše me zanimalo proučavanje samoga đakonata i kako je uopće nastao đakonat, koja je svrha đakonata danas u Katoličkoj crkvi, zar je to zaista samo jedan prijelazni stupanj ka svećeništvu ili je to ipak jedan stupanj koji po sebi ima vrlo važno značenje u Crkvi.

Prvi razlog za ustanovljenje đakonata bila je okolnost da su Židovi grčkog jezika mrmlja-

li protiv domaćih Židova, što se u svagdanjem služenju zanemaruju njihove udovice kod stolova i stoga ne dobivaju potrebitu hranu. To je bio povod na koji su apostoli neposredno i bez okljevanja reagirali i odlučili odabratи svoje suradnike na koje su polaganjem ruku ili dodjeljivanjem svetog reda prenijeli dio svoje vlasti za službu Božjem narodu. Prvi đakon, sv. Stjepan, pravi nam je primjer ne samo da služi kod stolova i brine se za gladne udovice, nego i da propovijeda o riječima Isusa Krista šireći vijest o kraljevstvu. Većina vjernika laika u Katoličkoj Crkvi u Hrvatskoj nije upoznata s đakonom i njegovim značenjem. Đakon sam po sebi zaista ima jednu dubinu i misterij Krista koji treba svakoga od nas zaustaviti na trenutak i zapitati se jesmo li svjesni dara svetog reda đakonata. Đakon u svojoj službi je osoba koja navješta evanđelje Isusa Krista i njegovo poslanje se upravo temelji na tome da navješće riječ Božju. Đakonat je služba koja je više od poziva. To je dar Božji na koji nisu svi pozvani, dar koji treba cijeniti i zahvaljivati Bogu na njemu jer nam je svakodnevno potrebno svjedočanstvo dara svetog reda đakonata i prezbiterata. I to nam govori da nijedan događaj ili bilo kakav početak neke inicijative ne može biti bez Duha Svetog. Također je poznato da je nestajanje đakonata krajem prvog tisućljeća imalo posljedice za razvoj Crkve i njezin smjer. Početak rada kreće se od povijesti đakonata općenito tj. od Djela apostolski 6, 1 sl. Ovo poglavlje govori kako je došlo do ustanovljenja đakonata, i zašto je nama danas uopće važan đakonat i đakoni u Katoličkoj crkvi. Pitanja su kojima sam se vodio pri pisanju diplomskog rada: Što je đakonat, Od kada postoji, Kako se razvijao, te kakvo značenje ima u današnje vrijeme. Jedno od pitanja koje se obrađuje o ovom radu jest: Treba li oživjeti i đakonat žena, koji je u Pracrki prema većem broju glasovitih znanstvenika postojao. Temu diplomskog rada sam podijelio na nekoliko dijelova, prvi je povijest samog đakonskoga reda, kako je nastao - zato sazvaše učenike i rekoše: "Nije pravo da mi napuštamo riječ Božju da bismo služili oko stolova, pronađite, braćo, između sebe sedam muževa na dobrom glasu, punih, Duha i mudrosti, njih čemo postaviti nad ovom službom, a mi čemo se posvetiti molitvi i posluživanju Riječi". Prijedlog

se svidio svemu mnoštvu pa izabraše Stjepana, muža puna vjere i Duha Svetoga, zatim Filipa, Prohora, Nikanora, Timona, Parmenu te antiohijskog pridošlicu Nikolu. Njih postave pred apostolea oni pomolivši se, polože na njih ruke. Iz konteksta Djela apostolskih može se uočiti da se apostoli nakon izbora sedmorice prvih đakona nisu potpuno povukli iz karitativnog djelovanja. S druge strane, ni prvi đakoni ne obavljaju svoju službu jedino i isključivo u dijeljenju jela i pića potrebitima.

Kao drugo obilježje đakonske duhovnosti možemo navesti svakodnevne molitve, posebno molitvu časoslova. Đakon se, naime, prilikom ređenja obvezuje moliti časoslov svaki dan, i to jutarnju (hvalospjev, blagoslivljanje, klanjanje i zahvaljivanje Bogu) i večernju molitvu (večernja zahvala Bogu, njegovo slavljenje i hvaljenje, koje ima svoj vrhunac u "Veliča", hvalospjevu Majke Božje). Ponajveći dio časoslova čine psalmi. Iako je danas u nekim dijelovima izgubio smisao, jer je đakonat postao prijelazno razdoblje do svetog reda prezbiterata, upravo red đakonata je ono što trebamo cijeniti i izgrađivati se na tome putu da budeмо na usluzi onima kojima je to najpotrebnije. Đakonat je vrijeme služenja, vrijeme kada se upoznajemo sa potrebitima i onima kojim je pomoći najpotrebnija. No, svjesni smo da ova dimenzija Crkve još uvijek nije zaživjela. ■

PIŠE: MATEO VUJČIĆ

IZ RIMA S LJUBAVLJU

ISKUSTVO BORAVKA U VJEĆNOM GRADU

“Svi putovi vode u Rim” najpoznatija je uzećica koja tako često zablista u našim mislima kada se spominjemo toga (velikoga) Vječnog grada. Rim jedan od, možemo slobodno reći, najinteresantnijih gradova na svijetu. Njegova povijest, povjest je Europe. Jedan imperij pružio je svoje duge prste po cijelom tadašnjem svijetu, a od svega mu osta povijest i kulturna vrijednost!

Zanimljivo je zamišljati prvu kršćansku zajednicu u Rimu, teškoće progona koje su podnosiли, apostole Petra i Pavla kako su koračali i propovijedali ulicama toga “središta svijeta”. Posebno kada vidimo kako, iako je to bio svijet gdje kršćani nisu bili u većini, kako nakon Milanskog edikta te krštenja Konstantina Velikoga kršćanstvo rapidno postaje većinska religija. Tako su pape, nakon smrti sv. Petra te posebno za vrijeme kada nisu bili u Rimu (već u Avignionu) uvidjeli, kako je za kršćane Rim ipak središte Crkve, time i svijeta.

Sagradiли su četiri veličanstvene bazilike, koje svakodnevno posjećuju mnogi hodočasnici a kao posebna milost prilikom hodočasničkih posjeta zadobiva se: milost potpunog oprosta od svih vremenitih kazni. Te četiri bazilike su: bazilika sv. Petra, bazilika sv. Ivana Lateransko-

ga, bazilika sv. Pavla i bazilika sv. Marije Velike (Gospa Snježna).

Milosni trenutak je kada imać priliku učiti strani jezik. Nova kultura, horizonti se tvog vidokruga šire i bivaš obogaćen nečim mnogo većim nego što možeš zamisliti. No, još milosrdnije je imati priliku učiti strani jezik u toj istoj zemlji. Tako lijepo iskustvo volio bih da iskusim tko voli pustolovinu i iznenađenja. Tečaj talijanskog jezika proveo sam u školi Torre di Babele u Rimu. Za vrijeme moga učenja jezika boravio sam u sjemeništu i internacionalnom teološkom institutu “Seraphicum”. Upoznao sam fratre iz raznih krajeva svijeta, Indijce, Brazilce, Vijetnamce, Indonezijce, Talijane, Engleze, Kanađane... No jedna stvar nam je svima zajednička. Vjerujemo u istoga Boga, koji je za nas neizrecivom ljubavlju dao sebe, kako bi smo mi bili zajedno s njime. Kada ljudi iz raznih krajeva svijeta s različitim jezicima i različitim kulturama zajedno slave euharistiju, onda čovjek ostane zapanjen koliko zapravo malo zna o veličini Božje Svetе Crkve. To rekavši, volio bih podsjetiti na samo jednu čestu pjesmicu koju tako lijepo volimo pjevati na svetoj misi “...lako mnogi, jedno smo tijelo, zajedno blaguјemo samo jedan kruh!” ■

PIŠE: FRA ZVONIMIR PERVAN

GENERALNI KAPITUL

NOVI GENERAL REDA

Od sredine svibnja do sredine lipnja u Asizu i obližnjoj Collevallenzi održao se 202. Generalni Kapitul franjevaca konventualaca. Veliki je to događaj za franjevačku obitelj. Štoviše ne samo događaj i sastanak frataru, nego pravo slavlje u duhu bratskog zajedništva. Ovogodišnji Kapitul je bio ujedno i izborni, na kojem su braća iz gotovo cijelog svijeta odabrala 120. nasljednika sv. Franje u Redu franjevaca konventualaca: fra Carlosa Tovarelliija, fratra iz argentinske provincije. Tijekom mjesec dana braća su se osvrnula sa zahvalnošću na proteklo razdoblje i tražili poticaje za osvježeno življenje franjevačke karizme u suvremenim prilikama. Veliki je to izazov koji zahtijeva ozbiljno promišljanje i razlučivanje. Tako već preko 800 godina franjevcii daju svoj doprinos Crkvi i društvu u kojem djeluju. I danas i Crkva i svijet treba ljude koji će poput sv. Franje biti putokazi prema Nebu. Nije slučajno prije šest godina novoizabrani papa uzeo ime Franjo.

Kraj Generalnog Kapitula je obilježio upravo susret s papom Franjom koji je pozvao na

osluškivanje Evandjela, te da fratri budu nositelji mira, oprštanja i milosrđa. Ujedno je podsjetio prisutne na pomalo zaboravljenu a iznimno značajnu franjevačku karakteristiku, a to je malenost. U današnjem svijetu punom ambicija za moći i vlašću ta malenost, ako se utjelovljuje u životu frataru, je pravo proroštvo.

Braća sudionici Kapitula uputili su zajedničko pismo svim ostalim fratrima u svijetu - njih preko četiri tisuće. Između ostalog u pismu navode nužnost ponovnog otkrivanja ljepote bratskog života, misijskog djelovanja, suradnje s laicima, pažljive formacije i rada s mladima u otkrivanju poziva.

Suočavanje s navedenim izazovima je ujedno prilika za obnovu snage, nade i hrabrosti u nasljedovanju Isusa po franjevačkoj karizmi. Iako franjevcii svih triju redova mogu biti ponosni na slavnu povijest i veliki doprinos Crkvi i svijetu, ipak vođeni onom malo prije spomenutom malenošću trebaju si dozvati u pamet riječi svoga utemeljitelja sv. Franje "braćo počnimo ispočetka jer još ništa nismo učinili".

Obnova je, dakle, moguća isključivo prihvaćanjem toga Franjinog mentaliteta. ■

PIŠE: BRUNO ZEBIĆ

ISKUSTVO BORAVKA U ITALIJI I TEČAJ TALIJANSKOG JEZIKA

U GRADU SVECA SVEGA SVIJETA

Hvaljen Isus i Marija, dragi čitatelju! Ja sam Bruno, 26 mi je godina i postulant sam Hrvatske Provincije franjevaca konventualaca već drugu godinu, a ovo je kratak osvrt na minula događanja i život u zajednici. Brat Ante i ja smo kolovoz i rujan ove godine proveli u Padovi, u blizini svima nama dragoga sv. Antuna, na tečaju talijanskog jezika, kako bismo se na vrijeme pripremili za godinu kušnje, odnosno novicijat sljedeće godine u Asizu. Bio je to predivan kraj ljeta za oba objektiva s obzirom da smo uz primarne obvezе imali dosta slobodnog vremena, što za molitvu, što za razgledavanje grada i rekreatiju.

Posebno ugodno bilo je i iskustvo suživota sa braćom franjevcima iz raznih krajeva svijeta, s obzirom da dolaze u Padovu na studij teo-

logije. Lijepo je bilo vidjeti kako nas u različitostima jezika, kulturi, običaja spaja u jedno naš Gospodin. Ta jedinstvenost se najviše očitovala u molitvi i lomljenju Kruha. Nešto posebno, recimo, bilo bi kada nas dvadesetak uzdigne svoj glas na slavu i hvalu dragome Bogu. Uh, miline, radosti i ljepote! Mogao bih tako danima pjevati Gospodinu uživajući milost poziva u zajedništvu. Oh, kako je lijepo, oh, kako je milo kao braća zajedno živjeti!

Sam tečaj se održavao četiri sata dnevno kojom prilikom smo učioniku dijelili sa ljudima iz svih krajeva svijeta, jer je Padova stari studentski grad i poslovno odredište brojnih ljudi iz slabije razvijenih zemalja. Tako da smo ostali obogaćeni iskustvom druženja i razgovora s različitim ljudima, drugačijih narodnosti, kulture i religije. Dakako, nisam se bojao, kad sam imao

priliku, posvjedočiti svoju pripadnost Kristu, ali ugodno sam se iznenadio uvidjevši kako neki koji ga ne poznaju žive i ponašaju se predivno i odnose se prema drugima s neizmjernom ljubavlju i poštovanjem.

Uistinu posebno iskustvo života u drugoj zemlji, dosta sličnoj, ali i različitoj, koje nam se nadovezalo na prvu godinu života u zajednici - postulature, a koju smo bili proveli na otoku Cresu u samostanu sv. Frane. Meni je osobno period u Italiji bio jedan veliki životni iskorak, s obzirom da smo bili dosta "daleko" od doma, od naših obitelji, prijatelja, ustaljenih životnih navika i obveza (u jednoj mjeri i interneta) s dosta slobodnog vremena koje smo trebali nekako ispuniti. Ili oplemeniti život uvodeći neke dobre i zdrave odluke ili prosuti ovo dragocjeno vrijeme u zaborav koji nije vrijedan spomena. Radije biram ono prvo.

Teško je reći koliko sam uspio u malome ostati vjeran Gospodinu, no moram priznati da sam jako zadovoljan kako je sve proteklo, zahvaljujući dragome Bogu jer je upravo On najviše ispunjaо moje slobodno vrijeme. Tek sam u toj "samoći" uvidio koliko mi razne i nepo-

trebne stvari odvlače pažnju od onoga bitnoga te koliko se pre malo oslanjam na Gospodina, a koliko na sebe i druge ljudе te koliko moje nake u nima nisu pročišćene u svemu što radim, jer je u njima bilo dosta sebeljublja i srebroljublja. Ali dobro sad. Bogu dragom hvala što se ta situacija polako mijenja i što mi je ovo iskustvo pomoglo u tome jer smo sada Isus i ja "bolji prijatelji" nego prije i sada prožima puno više prostora u mome životu.

Evo, ovo bi u kratko bio prikaz onoga doživljenoga i proživljenoga u Italiji. Mogao bih još puno toga reći. Zahvalan sam do Neba dragome Bogu što sam stekao ovo iskustvo. Posebno što mi je Isus postao jedan od, ako ne i najbolji Prijatelj, Otac nebeski moј Tata, a Gospodin Duh Sveti moј Tješitelj, Voditelj, Brani telj i stalni Pratitelj. U biti Oni su sve to već i bili, samo ja nisam bio toliko toga svjestan! Također sam zahvalan što mi je Gospodin dao uvidjeti koliko puno imam na sebi raditi kako bih postao bolja osoba tekolika je ljepota u dubljem odnosu i većem oslanjanju na Gospodina. Do nekoga sljedećeg susreta, želim vam obilje Božjeg blagoslova. ■

PIŠE: ANTE KOUDELA

ISKUSTVO PRVE GODINE POSTULATURE U CRESU

PRVO ISKUSTVO FRANJEVAČKOG ŽIVOTA

Moje je ime Ante Koudela, rodom sam iz Šibenika. Najmlađe sam od petero djece, uz tri brata i jednu sestru, od oca Duška i sad pokojne majke Marije, koja je pordijetlom bila iz Slovenije. Završio sam srednju turističku školu, smjer hotelijerstvo. Radio sam kao agent za iznajmljivanje stanova te kao jedrar (meštari). Kršten sam i pričešćen kao dijete, a milost svete potvrde primio sam kao mladić. U to sam vrijeme po-sjećivao svetište Svetog Nikole Tavelića, te sam

se tamo vrlo rado i zadržavao. Osjećao sam da je moje mjesto u samostanu Svetog Franje s fratrima. Tamo sam pjevao u zboru, ministri-rrao, kupio milostinju, ponekad nešto i pomogao učiniti ili popraviti. S vremenom se u meni javila želja za redovničkim načinom života te sam nakon dužeg razmišljanja odlučio započeti postulaturu u Provinciji svetog Jeronima franjevaca konventualaca.

Postulatura je razdoblje u kojem sam potvrdio vlastitu odlučnost postati redovnik i vrijeme prijelaza od svjetovnog na franjevački

način života. Također na taj način sam provjeravao svoju odluku kojom sam želio započeti nasljedovanje Krista na način na koji je to postavio sveti Franjo.

Postulatura franjevaca konventualaca traje dvije godine. Prva godina postulature nalazi se u Cresu, koju sam započeo na blagdan svetoga Franje 2018. godine. Druga godina postulature je u Zagrebu. Moje primanje u postulaturu obilježeno je skromnim obredom u samostanskoj kapelici svetog Maksimilijana Kolbea, poslije večernje svete mise. Prisutni su bili svi članovi samostanske zajednice.

Prvi dani postulature bili su za mene dosta intenzivni. Bio sam odvojen od svakodnevnog načina života i ljudi s kojima sam provodio dane i slobodno vrijeme. Ali milost Božja nije nedostajala, dok sam otkrivaо jedan novi način života među sasvim novim ljudima, koja je osnažila moju želju i volju za redovništvom.

Dnevni red jednog dana postulature sastoji se u molitvi časoslova, svete mise, pobožnost

svete krunice, klanjanje... Nije nedostajalo fizičkog rada, ali ni odmora. Obroke blagujemo sa samostanskim zajednicom što je ujedno i prilika za druženje i dogovaranje samostanskih obaveza.

U sklopу dnevnog redа, kroz tjedan se izvode predavanja o franjevaštvu, povijesti Provincije, Svetom pismu, učenju talijanskog jezika... koje vodi magistar novaka i duhovnik.

Kroz godinu postulature bilo je raznih izleta i hodočašća, kada sam imao priliku upoznavati fratre iz drugih samostana naše Provincije. Posjetili smo Šibenik, Zagreb, Split, Krk, Osor i Orlec na otoku Cresu...

Odlazak kući na odmor obično je bio poslije Božića i Uskrsa po tjedan dana.

Postulatura je jedno intezivno razdoblje formacije gdje čovjek može vidjeti da li želi i može živjeti redovničkim načinom života po primjeru sv. Franje. Ja sam odlučio da mogu i da želim živjeti i zato sam nastavio drugu godinu postulature u Zagrebu. ■

PIŠE: FRA MARIUS ANDREI

ĐAKONSKO REĐENJE FRA ANTUNA RADOVANIĆA

ĐAKONAT - SLUŽBA LJUBAVI

Z agrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio je u nedjelju 29. rujna 2019. godine u zagrebačkoj katedrali, u zajedništvu s pomoćnim biskupima zagrebačkim mons. Ivanom Šaškom i mons. Mijom Gorskim, redovničkim provincijalima, više od osamdeset svećenika i okupljenim Božjim narodom, euharistijsko slavlje, u kojem je za đakone zaredio pet dijecezanskih i dvanaest redovničkih kandidata. Među njima bio je ređen i naš fra Antun Radovanić.

Kardinal Bozanić na samome početku euharistijskog slavlja pozdravio je sve okupljene, a nakon pročitane riječi Božje, kaptolski sjemejnišni rektor, Andelko Koščak, predstavio je kandidate za đakonat i pri tome zajamčio da su ispunili sve uvjete koje Crkva zahtijeva za red đakonata.

Poslije toga uslijedila je propovijed kardinala Bozanića. U homiliji, tumačeći Isusovu prispodobu iz misnog čitanja o bezimenom bogatašu i siromahu Lazaru, Kardinal je rekao: "Evandeoska prispodoba nije nam prvočno na-

vještena da opiše pakao ili raj, nego da nam ukaže kako trebamo živjeti na ovoj zemlji, gdje se započinje put prema onome kamo ćemo stići poslije smrti. Evandeoska prispodoba nam otvara oči da gledamo oko sebe i da vidimo bližnje, našu braću i sestre, kojima smo pozvani pomoći. Poziv je jasan: uočiti, vidjeti i djelovati danas, dok još ima vremena. Prorok Amos upire prstom na društvene nepravde i nagovijeshta Božji sud. Isus nas je upozorio na Posljednji sud, koji će prihvati i ratificirati naše izbole, naše djelovanje na zemlji. Ovdje na zemlji izabire se ili raj ili pakao. "Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25,40.)"

Nadalje, nadbiskup kardinal je rekao: "Drajgi ređenici, đakonat je prvenstveno služba ljubavi, koja ne prestaje ni kad je netko zaređen za prezbitera ili biskupa. Potrebno je uvijek imati oči otvorene za potrebne u sredini u kojoj živimo. Bogataš iz Evandelja je ostao slijep za potrebe drugih. Nemojmo se zavaravati. Ta napast je i danas prisutna, i u Crkvi i u društvu. Smijemo reći da su pomoću kanonskih propisa

crkveni službenici zbrinuti ne za raskošan, već za doličan život. Baš nas to ne treba zatvoriti nego motivirati da još budnije gledamo oko sebe i da zajedno s povjerenim nam vjernicima tražimo one kojima crkvena zajednica želi i treba pomoći.

Dragi ređenici, službu ljubavi učite neprestano na dobrim primjerima ljubavi i požrtvovnosti svojih roditelja, djedova i baka, osoba koje vam želete i čine dobro. Budite oni koji će takve slijediti, odgajajući povjerene vam vjernike u vjeri za službu ljubavi, ugledajući se u našega Gospodina, koji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj položi za mnoge (*usp. Mt 20, 28*).

Što znači biti đakon? To znači: biti s Kristom. Nasloniti glavu na njegovo Srce. Nasloniti svoj razum, sjećanje, maštu. Biti *provodljiv* za Krista. Biti đakon znači iz dana u dan, u Kristu, postajati sve prisnjim članom Svetе obitelji Isusa, Marije i Josipa. Život akcije i kontemplacije. Biti đakon znači biti kao dijete. Biti spremna na nove početke. Na novo i nepoznato. Napustiti svoj komoditet i osjetiti bol rasta. Učiti na tudim ali i najčešće vlastitim pogreškama. Pitati za pomoć. Ovisiti o drugome; o starijima i njihovom znanju i iskustvu. Imati povjerenja, diviti se, smijati. Biti Isusovo magare na Cvjetnicu i donijeti svakom čovjeku Isusa iz Nazareta koji je Put, Istina i Život.

Fra Antun Radovanić rođen je 9. kolovoza 1985. u Zagrebu. Odrastao je u Mraclinu, u župi Pohoda blažene Marije, u Vukovini. Osnovnu i

srednju strukovnu školu završio je u Velikoj Gorici. Filozofsko-teološki studij započeo je 2014. god, na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu kao kandidat Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca u Zagrebu. Svečane zavjete u Redu franjevaca konventualaca položio je 4. listopada 2018., a diplomirao je 2019. u rujnu. Svoju đakonsku godinu fra Antun će provesti u Molvama.

Našem đakonu želimo obilje Božjeg blagoslova u njegovoj poslužiteljskoj službi i zagovor Blažene Djevice Marije! ■

PIŠE: FRA JOSIP IVANOVIĆ

ŽIVOT MINISTRANTA

SLUŽENJEM RASTI U PRIJATELJSTVU S ISUSOM

Ministrant kao prijatelj Isusov pozvan je osluškivati njegov glas i naslijedovati ga čineći dobro. Odgovor "evo me" na poziv "hoćeš li biti ministrant" treba biti izrečen radosno i odvažno ne bi li moj ministrantski život bio onakav kakvim ga Isus želi. *Opća uredba Rimskoga misala* ukazuje nam na važnost prihvatanja poziva: "Neka se vjernici ne susprežu s veseljem služiti Božjem narodu kad god budu zamoljeni da prilikom slavlja vrše neku posebnu službu ili zadaću" (97). Ovaj poziv je upućen svim vjernicima laicima.

RAST U VJERI I POZNAVANJU ISUSA

Prvi zadatak ministranta nije samo posluživati kod oltara i pomagati svećeniku, nego

rasti u prijateljstvu s Isusom kroz molitvu, čitanje Biblije i životopisa svetaca koji su ostvarili svoj poziv na svetost. Gledajući dobre i svete primjere i ministrant će ih naslijedovati čineći ono što je u njegovoj moći da Kraljevstvo Božje bude prisutno na zemlji. Time se ostvaruje osjećaj pripadnosti ministrantskoj zajednici u užem smislu, a onda župnoj zajednici te konično Crkvi. Svojim životom i sukladno svojoj dobi pozvan je izgrađivati, a ne narušavati zajedništvo Crkve. Stoga se ministrantska zajednica ne smije elitizirati i privatizirati, nego treba biti otvorena i staviti se na raspolaganje.

SLUŽBA U CRKVI

Iz osjećaja pripadnosti rađa se zauzetost u vršenju poslanja i dužnosti koja je ministrantu povjerena. Prije svega, to je poslanje jednakom

MOLITVA PRIJE MISE

Bože, ti divnim redom dijeliš službe anđelima.
Daj da i ja kod ove svete mise služim
tvom žrtveniku poput anđela: radosno,
pobožno i pažljivo. Svi sveci i svetice Božje,
a posebno sveti ministranti molite za mene.

MOLITVA POSLIJE MISE

Isuse, blagoslovi mene i sve moje
prijatelje ministrante. Pobudi u nama
i u mnogim dječacima klicu duhovnog zvanja.
Ako pak mene zoveš, daj mi snage da ti kažem:
“Evo me!”

Gospodinov poziv nije uplitanje Boga
u našu slobodu; to nije “kavez” ili teret
koji nam se svaljuje na pleća. Naprotiv,
to je inicijativa puna ljubavi kojom nam
Bog ide ususret i poziva nas da budemo
dio velikog pothvata, otvarajući pred našim
očima horizont većeg mora i obilnog ulova.

Bog ne želi da naš život bude banalan
i predvidljiv, ne želi da budemo robovi
svakodnevnih navika i inertni prema
izborima koji bi mogli dati smisao našemu
životu. Gospodin ne želi da se mirimo s tim
da živimo od danas do sutra i mislimo da
zapravo ne postoji ništa za što se isplati
gorljivo zauzimati, gaseći unutarnji nemir
traženja novih putova na svojem putovanju.

Prihvaćanje Gospodinova poziva
podrazumijeva usuditi se staviti sve na kocku
i uhvatiti se u koštač s velikim izazovom,
ostavljajući sve što nas drži vezane za našu
malu lađu i sprječava nas da doneсemo
konačnu odluku. Od nas se traži ona
odvažnost koja nas snažno potiče na
otkrivanje Božjega nauma o našem životu.
Ukratko, kad se nađemo pred širokim
morem poziva ne možemo nastaviti
popravljati svoje mreže na lađi koja nam
daje sigurnost, nego se moramo pouzdati
u Gospodinovo obećanje.

PAPA FRANJO

svim vjernicima koji u "euharistijskome slavlju tvore sveti puk, stečeni narod, kraljevsko svećenstvo, da daju hvalu Bogu te mu ne samo po svećenikovim rukama nego i zajedno s njime prinose neokaljanu žrtvu te uče prinositi i sami sebe. Neka nastoje to očitovati dubokim osjećajem vjere i ljubavlju prema braći koja sudjeluju u istome slavlju. Stoga neka izbjegavaju bilo koju vrstu životne otuđenosti i podvojenosti, ne zaboravljajući da imaju jednoga te istoga Oca na nebesima i da su zbog toga svi međusobno braća" (OURM, 95). Za ministranta to znači biti blizu prvenstveno Kristu, a tako i svećeniku u svetim činima kojima Crkva proslavlja otajstva Isusova života. Tako na sebe preuzima odgovornost "sveto, pobožno i pažljivo" pomagati i posluživati kod oltara u svetoj misi ili u nekom drugom liturgijskom činu. U životu ministrantske zajednice treba obratiti pozornost na vjersko-liturgijski, ljudsko-moralni i molitveni odgoj te na odgoj za zajedništvo.

OSOBNO SVJEDOČANSTVO

Kako svećenici, redovnici i redovnice te laici voditelji ministrantskih skupina trebaju blistati dobrim životom te biti primjer onima kojima su poslani, isto se očekuje i od ministranta. Razvijajući se kao osobe koje su KIRSTU povjerovali i njemu služe ministranti trebaju iskustvo zajedništva prenijeti u konkretne životne prilike: u svoju obitelj, u razrednu zajednicu, na ulicu... da se u riječima i djelima očituje "moja pripadnost" Isusu Kristu. Stoga će uvijek biti susretljivi i prijateljski raspoloženi, spremni pomoći gledajući u svima sliku potrebnoga Isusa Krista. Ono što upiju na liturgijskim slavlјima, zajedničkim susretima i izletima ministranti su pozvani činiti u svojoj svakdnevici da mogu biti prepoznati kao pravi poslužitelji dobre riječi, oslonac u trenutcima tuge, prijatelji u teškoći. Ministrant tako ostvaruje Kristov poziv na svetost. ■

SVETAČKI LIK

- BLAŽENI MIROSLAV BULEŠIĆ
- hrvatski blaženik, mučenik
- rođen 13. svibnja 1920. u istarskom selu Čabrunići, župa Svetvinčenat, od roditelja Miha i Lucije rod. Butković
- Prve je molitve i prve istine katoličke vjere mali Miroslav naučio iz molitvenika *Oče budi volja tvoja*, knjige koju je za duhovne potrebe hrvatskih vjernika u Istri u 19. stoljeću sastavio biskup Juraj Dobrila.
- ulazi u sjemenište u Kopru za školsku godinu 1931/32
- za uzdržavanje Bulešića u Rimu zauzeo se i tadašnji zagrebački nadbiskup, kasnije kardinal, bl. Alojzije Stepinac
- za svećenika je zaređen 11. travnja 1943. godine u župnoj crkvi u Svetvinčentu
- mladomisničko geslo: "Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja Tvoja!"
- službe: župnik u Baderni, Kanfanaru, poglavar u sjemeništu i tajnik Svećeničkog zbora
- "Ulaže sav svoj svećenički ugled, znanje i iskustvo, svjedočeći ponajprije vlastitim primjerom: kršćanskom principijelnošću, hrabrošću i dosljednošću. Zrelo sagledavajući situaciju u kojoj se našla Crkva u Istri i njezino svećenstvo, koji su trpjeli sve jače pritiske komunističkih vlasti, u vremenu kad je porečki i pulski biskup Radossi napuštao Istru, a trščansko-koparskom biskupu Santinu komunisti otvoreno prijetili, dok je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac bio zatočen u Lepoglavi, Bulešić se intimno pripremao za mučeništvo."
- komunističke vlasti pratile su njegov rad i njegovo djelovanje
- "U subotu 23. kolovoza 1947. godine, kad su razulareni komunisti upali u župnu crkvu u Buzetu, s namjerom da sprječe Krizmu, Bulešić je svojim tijelom branio Svetohranište i u njemu Presveti oltarski sakramenat: *Ovamo možete proći samo preko mene mrtvoga.*"
- ubijen u Lanišću 24. kolovoza 1947. godine ubodima noža u grlo, a njegova krv poprskala je zid pred soblja laniškoga župnog ureda
- proglašen blaženim u Puli 28. rujna 2013. godine
- www.miroslavbulesic.com

Na pitanje, je li don Miroslav bio pripravan na mučeništvo, odgovaramo da se svetost ne improvizira. Mučeništvo nije slučajni plod naše naravi.

Božja Providnost po otajstvenim putovima milosti tijekom vremena priprema svjedoke Evandelja za najuzvišeniju žrtvu. Riječi što ih apostol Pavao upućuje učeniku Timoteju vrijede i za don Bulešića: "A ti si pošao za mom u poučavanju, u ponašanju, u naumu, u vjeri, u strpljivosti, u ljubavi, u postojanosti; u progonstvima, u patnjama (...). A i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni." (2 Tim 3,10-12).

Svjestan da se u tom burnom vremenu nalazi u životnoj opasnosti, don Miro je često ponavlja: "Gospodine, moj život

Ti sasvim darujem za svoje stado.

Uz Tvoju milost i ako me Ti učiniš dostojnim, ne bojim se mučeništva, već ga žudim." Kao svećenik bio je pozvan biti Dobar Pastir i Dobar Samaritanac, koji s lijekom ljubavi tješi, liječi, podiže i povija rane što krvare.

Često je ponavlja: "mržnja uzrokuje krvarenje, a ljubav zacjeljuje rane."

IZ HOMILIE NA MISI BEATIFIKACIJE ANGELA KARD. AMATA,
PROČELNIKA KONGREGACIJE ZA KAUZE SVETACA

PIŠE: FRA JOSIP PETONJIĆ

KADA BIRA BOG

BOG NE GLEDA KAO ŠTO GLEDA ČOVJEK

“Ne izabrate vi mene, nego ja izabra vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane!” (Iv 15,18)

Ovim riječima Isus želi jasno i nedvosmisleno odrediti smisao i vrijednost poslanja osoba koje u sebi osjećaju Božji zov. Bog se predstavlja kao Onaj koji zove i koji odabire. Moglo bi nam se možda učiniti kako osobe koje već žive posvećenim načinom života same od sebe odabiru taj put kao izbor jednog od mnogih postojećih zanimanja, no istina je potpuno drugačija. Gospodin se brine za zvanja i On je temelj i izvor svakomu zvanju. U tom smislu čovjek ne bira zvanje, on bira odgovor. Zvanje “bira” čovjeka.

TKO SU ODABRANI?

Kada zvanje promatramo onakvo kakvo ono u sebi jest - kao Božji odabir, a ljudski odgovor - zapitati se kojim kriterijima i na koji način Isus odabrije svoje suradnike. Sveti Pavao nam u svojoj poslanici Korinćanima donosi kratki

opis onih koji su odabrani biti Kristovi učenici: “Ta gledajte, braće, sebe, pozvane: nema mnogo mudrih po tijelu, nema mnogo snažnih, nema mnogo plemenitih. Nego lude svijeta izabra Bog da posrami mudre i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake; i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest, da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom.” (1 Kor 1,26-29)

KAKO BOG ODABIRE?

Zvanje je, kako smo to uočili u prvim redcima ovoga teksta, glas Božjega određenja. Bog govori, određuje. Iako je Božji poziv najdostojanstvenije što čovjek može doživjeti u ovome životu, način na koji Gospodin bira svoje suradnike na prvu pomalo začuđuje.

Dakako, začuđuje ako se gleda samo iz ljudske perspektive. Uočavamo da Gospodinu u njegovoj službi nisu potrebni samo oni najnadarjeniji, najspособniji, najpametniji i najsNALAŽLJIVIJI – On rado bira one koji, kako nam svje-

doči Pavao, nisu mudri po tijelu, nisu mnogo snažni i nisu mnogo plemeniti.

Iz ovoga jasno zaključujemo da Bog ne bira kao čovjek. Kao ljudi brinemo se da za određenu zadaću uvijek odabiremo najspasobniju i najnadareniju osobu, koja bi imala najviše izgleda za izvršenje određenog zadatka. Ljudski gledano, to i jest najlogičniji izbor.

No, Bog za svoje misije ne bira po ljudskim kriterijima, nego po svojima. U tome se krije Božja tajanstvenost i genijalnost koju mogu shvatiti samo oni kojima je to Bog namijenio.

BOŽJI ODABRANICI – NJEGOVI SURADNICI

Ove riječi svetoga Pavla razoružavaju i razuvjeravaju one koji, osjećajući Božji poziv u svojoj duši, uvjeraju sebe da nisu dovoljno dobri ni sposobni kako bi se odazvali. U ovim riječima čitamo da Bog bira ponizne i s poniznim stvara. Pamet, sposobnost, upornost i svaku drugu potrebitu vrlinu neophodnu za izvršavanje poziva daruje Gospodin, a čovjek ulaže svoju poniznost i malenost.

On govori u nutrini osobe koju je predodredio za svoje poslanje, za "posao" koji odabrana osoba treba učiniti u njegovo ime.

PUT POZIVA

Sam Božji poziv glas je koji odzvana u nutrini duše i čeka ljudsku reakciju na Božju akciju. Bog je onaj koji pristupa prvi, onaj koji čini prvi korak. Božji poziv ne dolazi na silu niti Bog očekuje da bude odgovoren na silu. Osoba u svojoj nutrini osjeća poriv poći na put koji je gotovo uvijek pun nepoznanica i nerazumijevanja. Ipak, Bog ostavlja slobodu odgovora svakomu podjedincu kao osobni izbor.

Onaj koji se odluči odvažiti i odgovoriti na Božji zov, on se odlučuje krenuti na put. Taj put poziva kod svake osobe je poseban – jer Bog svakogove zove na poseban način.

Spomenuti sv. Pavao na putu u Damask suseće Gospodina, koji ga šalje u svoju misiju. Iako ga prije toga susreta nije poznavao niti priznavao kao Boga, u dubini svoje duše osjećao je poziv da bude Božji suradnik.

Sveti Franjo Asiški odlučuje se krenuti na put koji je sasvim drugačiji od onoga puta ko-

jem je hodio prije negoli je susreo Gospodina. Njegov život dobiva potpuno drugačiji izgled, njegov interes za Boga potpuno mijenja njegov životni smjer.

Ova dva primjera samo nas upućuju na tisuće drugih Božjih suradnika i suradnica koji su se odvažili izaći na nepoznat put slušajući u sebi Božji zov i dokazali svojim življnjem Božju prisutnost u ovome svijetu.

RIZIK

Jedna od značajnijih poteškoća odgovora na "unutarnji poziv" svakako je rizik. Što je to što je riskantno na ovom duhovnom putu? Prije svega to je sigurnost ili nesigurnost u postojanje Božjega poziva. Doživjeti unutarnje borbe i dvoumljenja gotovo je pravilo kada govorimo o iskustvu duhovnog poziva. Svaka osoba prolazi na sebi svojstven način put razlučivanja vlastitog poziva. Koliko će to razlučivanje potrajati, ovisi o svakom pojedincu.

"Što ako ne uspijem? Mnogi nisu uspjeli?! Je sam li baš ja izabran?" Ta i takva pitanja definitivno pokazuju što osoba treba riskirati kada se upušta u razlučivanje poziva i odgovora na njega, ako postoji. Rizik ostaje poteškoća samo onima koji nisu u stanju hrabrosti odgovoriti na izazov Božjeg izbora.

Mjerilo ne trebaju biti oni koji nisu uspjeli, nego oni koji su svojim životima dokazali da Gospodin računa na čovjeka i njegovu suradnju. To su poznati sveti koji su nam uzori i pratitelji na našem kršćanskom putu. Možda su u startu bili i neodlučni, no u završnici su pokazali da se isplatilo riskirati.

BAŠTINA

One koje Gospodin poziva, on će ih posebno i nagraditi. Bog se ne da nadvisiti u darivanju, On je taj koji uvijek daruje više. One koji su mu odlučili darovati sebe, stavljajući mu na raspolažanje svoj život, njima obećava veličanstvenu nagradu. Kao što je to obećao i dvanaestorici apostola, tako obeća je i svakome koga izabire: "I tko god ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena moje – stostruko će primiti i život vječni baštiniti." (Mt 19, 29) ■

PIŠE: MATEO VUJČIĆ

POČETAK NOVICIJATA

GODINA KUŠNJE

Svjetla su već prigušena. Tišina odjekuje u prostoriji prošaranoj raznim bojama u raznim biblijskim motivima. Stojim do oltara koji se nalazi neposredno iznad groba Sveca. S desna mi стоји dvanaest nepoznatih mlađića koji za trenutak postaju moja subraća. Tišina je, čuju se nervozni udisaji i izdisaji, a srce kuca sve jače i jače, PAM! PAM!

Zovem se fra Mateo Vujičić i ovo je priča kako sam prvi put obukao habit.

Na blagdan Uzvišenja svetoga Križa (14. rujna.), nas četvorica, fra Stjepan Brčina, fra Željko Klarić, (fra) Erik Matejak te ja, oko šestogoga časa, kada je sunce na nebu najviše, stigli smo iz Rima u grad sv. Franje Asiškoga, u Asiz. Dvojica fratara, naši novi odgojitelji, fra Francesco M. Lenti i zamjenik odgojitelja fra Graziano Lorusso, radosno su nas dočekali. Zajedno smo

blagovali ručak te smo se ubrzo okupili, nas trinaestorica novaka. Desetorica iz svih krajeva Italije, jedan brat iz Francuske i nas dvojica Hrvata.

Nervozno i uzbudeno gledanje jedan drugoga popratili su naša upoznavanja. Pomišlih: „Trianestorica? Zanimljiv broj. Bit će to zanimljiva godina posuta obilnim blagoslovima, ali i preprekama koje moramo, kako osobno, tako i zajednički, nadvladati.”

Sve više i više se bližio čas našeg oblačenja. Imali smo vremena da ormare ispunimo svojim stvarima. Neobičan je osjećaj kada promatraš ormar šarenih boja, a za koji trenutak habit, crn, koji će “tebe nositi” bit će uvijek isti.

Eh, taj habit! Što može mladić koji se dvije godine po različitim etapama formacije pripremao reći o osjećaju prije oblačenja i za vrijeme oblačenja toga habita? Prvo bih trebao detalj-

no izložiti što habit jest, no nekada je bolje s malo riječi dopustiti tvome biću da samome sebi postavi pitanje zašto baš "to odijelo" krasí redovnika i je li redovnik onaj koji nosi habit ili je možda redovnik, a posebno franjevac, nešto više od vješalice za to odijelo?

Prvo bih želio prepusiti tvojoj mašti, dragi čitatelju, misao: "Habit ne nosi redovnik, već naprotiv, redovnik nosi habit!" Smiješno zvući, no tako je to nekako najlakše izreći. Habit je sam po sebi jedna otajstvena stvar, no zašto? Oblik habita je oblik križa, otajstva našega spasenja i pravi razlog življjenja i nadanja.

Habit je nekoć pomogao, ne u tome da se još jasnije dadne doznanja između razlike ministrijalnog svećenstva (prezbiteri) koji služe mise, i svećenika po krštenju (kraljevsko svećeništvo – laici), već ponovno suprotno očekivanju, služio je kao način poistovjećivanja i približivanja s onim najmanjima, s onima koji su bili najmanji u onom vremenu, s onim siromasima koji su oko nas svaki dan.

Danas je to, malo pomalo, na neki način izgubilo svoju simboliku malenosti u očima ljudi

koji taj sitan, a tako bitan detalj, ne znaju. No kao što narodna poslovica kaže da "odijelo ne čini čovjeka", tako ni habit ne čini redovnika.

Iskustvom poučen video sam kako franjevac s habitom ili bez habita ima jednu karakteristiku koja je specifična. Sebedarje! Ljubljenje živoga Boga, Spasitelja Isusa, u onom najsironišnjem sinu Božjemu koji smo, dragi čitatelju, ti i ja i svaki čovjek na ovome svijetu. Pravim pomaganjem ljudima, kako preko institucija (pučka kuhinja, karitas, knjižnica Sveti Duh...), tako i osobnim doprinosom; bilo to molitvom, razgovorom, kavom ili nekim drugim aktivnostima. Smisao malenosti nije se umanjio te riječi koje je sv. Franjo davno čuo "Idi i popravi moju kuću, jer kao što vidiš sva je u ruševinama" još uvijek su, i danas, aktivne i žive.

Mnogo toga smo, dragi čitatelju, sada zajedno pročitali i sigurno se pitaš, u sebi: "Kada će više reći kako se on osobno osjeća ili kako se baš tada u tom trenutku osjećao..." U pravu si! No po nekad je teško objasniti nešto što je tako jednostavno, a opet tako teško izreći na pravu način. Reći srce mi je kucalo toliko jako da sam mislio da ću se srušiti od radosti? Nije to dovoljno, jer bilo je mnogo više od toga.

Sjećam se toga trenutka jasno poput dana. Kada smo recitirali, na jeziku meni stranu, što želimo od Reda Male braće franjevaca konvencionalaca, nisam ništa čuo ni ništa drugo mislio doli ovoga: "Gospodine, tvojom milošću ovamo sam stigao. Unatoč svemu tome što jesam i što se bojam priznati, i sada te molim da mi otvorиш srce da te slijedim, onako kako ti želiš i brzinom kojom tebi paše, jer znam i vjerujem da me ti oblikuješ i čistiš, poput dragulja u rukama draguljara." Taj mir i dubinsku radost nikada neću moći izraziti riječima.

Koji trenutak poslige trinaest mladića, koji su prije nekoliko trenutaka bili samo stranci, sada su subraća. Crna i siva prekrila su njihove bijele košulje. Tišina odjekuje zidinama bazilike i reže ju samo zvuk tkanine koja se polagano obrušava preko ramena do gležnjeva. Bijeli pasci vežu se polagano uz struk i kukuljice (kapuce) nalaze svoje mjesto oko vrata i na ledima novaka.

Oni koji su im pomagali oblačit bili su njima bliski braća, njihovi odgojitelji, prijatelji, a povrh svega braća!

PIŠE: ERIK MATEJAK

DEVEDESET GODINA ŠALATE - DEVEDESETA GENERACIJA MATURANATA

BITI DIO BOGATE POVIJESTI

Povijest nije ciklička te ona ne krži, niti se ponavlja, nego ona teče u linearnom pravcu i sve ono što je ona, odnosno vrijeme, donijela bilo je i prošlo, ali je ipak ostavilo trag u memoriji nekih ljudi koji su to potom prepričavali svojoj djeci da bi je u zgodnom trenutku, kako se sigurno ne bi izgubila, počeli zapisivati. S industrijskim i tehničkim revolucijama mi smo počeli bilježiti povijest tako što smo, ono što su drevni narodi željeli, okamenili trenutak, zaustavili ga da traje vjekovima (za Egipćane to je bio obelisk, okamenjena zraka sunca). Kad se razvila fotografija, pa onda i film, to je bilježenje i ‘zaustavljanje’ povijesti postalo još detaljnije.

I tako je bilo sa školskim i sjemenišnim kompleksom na Šalati, zdanjem koje stoji na zagrebačkom brežuljku, stameno i nepromje-

njivo, ali sa svojom očaravajućom kupolom, koja se nalazi u sastavu zvjezdarnice te gleda u podnožje, dolje prema Ribnjaku i Kvatriću. Ravno, gotovo u njezinoj istoj ravnini, može se vidjeti najprepoznatljiviji znak grada Zagreba – katedrala. Kompleks Šalate inicirao je i započeo realizacijom toga projekta još davnih 1920-ih godina tadašnji zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer. Ideja da se zajedničkim snagama izgradi sjemenište i gimnazija na Šalati 1926. godine predložena je i đakovačko-srijemskom biskupu mons. Antunu Akšamoviću, što je biskup Akšamović s oduševljenjem prihvatio. Potrebe Zagrebačke nadbiskupije, koja se tada prostirala i na području današnjih Varaždinske, Sisačke, Bjelovarsko-križevačke i Požeške biskupije, glede odgoja pitomaca, sjemeništarača, postale su goleme jer se velik broj mladića javljao u sjemenište, ali u njemu nije bilo toliko mesta.

Ovdje je važno napomenuti da je Nadbiskupska klasična gimnazija djelovala još od 1920. godine na adresi Kapitol 29. Tako je u svojoj pastirskoj brizi, kako mnogobrojna zvana ne bi usahla zbog pomanjkanja prostora, zagrebački nadbiskup, vođen Božjom providnošću, zamislio izgraditi novu, monumentalnu, zgradu koja će imati za zadaću prihvatiti sjemeništare i omogućiti njihovo školovanje. Gradnja zasigurno nije bila lagana, a ni sve ideje koje su se rodile u arhitektovoj glavi nisu izgledale izvedivo. No, zahvaljujući naporima ljudi koji su gradili taj kompleks, nadbiskupu koji je uspio s tadašnjim vlastima, u vrijeme Kraljevine SHS, ishoditi sve građevinske dozvole, i na kraju dobrom Bogu koji je blagoslovio ovaj projekt, kompleks je bio izgrađen. Novac je u jednom trenutku postao problem, nestalo ga je. A kako i ne bi kad se sva uštedevina koju je nadbiskup Bauer sakupio za vrijeme Velikog rata (1914. – 1918.), oko dva i pol milijuna kruna (1916.), pokrala odmah po ulasku u novu tvorevinu sa Kraljevstvom Srbije. Naime, nadbiskup je želio izgraditi novu i monumentalnu zgradu odmah nakon preuzimanja službe zagrebačkog nadbiskupa 1914. godine. Uštedevina je 'pokradena' legalno, po zakonu i proglašu ondašnjeg kralja Petra I. Karađorđevića (1918.) koji je naredio zamjenu kruna u dinar, i to po omjeru 4 krune za 1 dinar, dok je europsko tržište govorilo 1 kruna za 1 dinar.

IVO ANDRIĆ

"Mi nismo atomi prašine koja se u oblacima bez cilja diže ljeti nad drumovima, nego srušni dijelovi beskonačnog mozaika kome ja ne mogu naslutiti smisao, oblik ni veličinu, ali u kom sam, evo, našao svoje mjesto i stojim pobožno kao u hramu."

U potpunoj realizaciji ovoga projekta zaslugu je imao i đakovačko-srijemski nadbiskup mons. Antun Akšamović. Novi prostori za život sjemeništara i za nastavu bili su otvoreni i blagoslovljeni 8. lipnja 1929., dok je crkva Presvetog Srca Isusova, koja je prije Drugoga svjetskog rata gledala ravno na središnji ulaz naše škole, dovršena malo kasnije. Zanimljivo je kako su neki detalji pomno osmišljeni, a ipak

nigdje se posebno ne spominju, tako nitko ne osvještava činjenicu da svi prozori u učionica-ma gledaju na južnu stranu, što je omogućavalo toplice zime, dok se za ljeto i nije trebalo brinuti s obzirom na to da je škola završavala njegovim početkom. Jednako tako, pogled sa središnjeg ulaza pucao je ravno na crkvu te je cijelom kompleksu davao cjelovitost, kompaktnost, tako je bilo sve do dolaska partizana i Komunističke partije, koja je odlučila presjeći tu jedinstvenost i sagraditi poprečnu zgradu koja je prekinula povezanost crkve i škole.

Samo dvije godine nakon otvaranja i svečanog blagoslova Šalate, poslije proglašenja šestosiječanske diktature (6. I. 1929.), nenajavljeno je stigao u Zagreb (zbog cijele situacije koja se odvijala na političkoj sceni – od ubojstva Stjepana Radića do uvođenja batinjanja, policijskog sata, maltretiranja nedužnih građana...), sam kralj Aleksandar I. Karađorđević, koji je tom prilikom rekao, pomalo žalobno; "Bio bi to lijep vojnički kompleks!" Tim su ipak! odgojnim i obrazovnim kompleksom prošle generacije i generacije učenika, sjemeništara, a među njima su bili i franjevci konventualci, sve do onog trenutka kada će, sredinom dvadesetog stoljeća u razdoblju komunizma, i ta škola postati premalena za prihvat tolikog broja učenika te su redovnički kandidati morali pronaći neki drugi, svoj, način. No stabilizacijom situacije, NKG su tada vodili isusovci, sve do početka devedesetih godina, redovnički kandidati su se ponovno vratili u nju (oko 1980-ih), a isusovci su prepustili odgoj biskupijskim svećenicima.

I danas u Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima franjevaca konventualaca žive i djeluju mnogobrojni fratri koje su svoje srednjoškolsko obrazovanje završili upravo тамо, у NKG-u. Ja sam ponosni dio toga malog mozaika koji se bio školovao тамо у овом новом, najnovijem, razdoblju od 2015. sve do ове године 2019. Tako sam, Božjom providnošću, izašao из ње као devedeseta generacija maturanata, lijepo и simbolično. Iza mene ostale су неке druge generacije, с неким другим бројем година и другим бројем generacija koji čeka само на њих, да буде њихов својствен и nepovratan број, да ih ureže u povijest što kao rijeka teče i sve mijenja i ništa ne ostaje. ■

PIŠE: SANDI AŠČIĆ

PRVI ANTUNOVSKI HOD MLADIH 2019.

ULIČNA EVANGELIZACIJA

Prvi Antunovski hod mladih održan je 7. lipnja. Mnogobrojni mladi dočasnići hodali su od svetišta sv. Antuna na sv. Duhu sve do svetišta Sv. Antuna Padovanskog u Sesvetskim Selima.

Organizatori Hoda mladih sv. Antunu i zasluzni za realizaciju te ideje su fra Stjepan Brčina i mladi uz podršku župnika dvaju najpoznatijih svetišta sv. Antuna u Zagrebu, a to su fra Roko Bedalov, župnik župe sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu, i vlc. Antun Sente, župnik župe sv. Antuna u Sesvetskim Selima.

ORGANIZACIJA HODA

Meni kao jednom od organizatora, ovaj je hod bio nešto posebno. Toliko truda je bilo uloženo, molitve, posta, odricanja, vremena. Na

kraju je naš Gospodin izlio obilje milosti, da ništa nije bilo uzalud. Mi smo krenuli s organizacijom već na samom početku godine. Svi su imali po neki prijedlog, a zatim na kraju smo napravili plan i program. Znali smo da se možemo spremiti "najbolje na svijetu", ali da to nije ovisilo samo o nama. Jako smo puno molili na tu nakanu, predavalji svete mise, postili. Trebalo je sve unaprijed predvidjeti, a put nije bio kratak ni lagan. Ne treba zanemariti ni glazbenu ekipu, koja je cijelo vrijeme animirala mlade.

POLAZAK - ŽUPA SV. ANTUNA NA SV. DUHU, 7. LIPNJA

U 18 sati, mladi su se počeli okupljati na Sv. Duhu. Dolazilo je puno mladih iz drugih zagrebačkih župa, čak i iz drugih gradova. Odjednom

crkva je bila ispunjena. U 19 sati je započela sv. Misa, koju je predvodio župnik fra Roko Bedarov, a concelebrirali su mnogi svećenici.

Nakon sv. Mise, počeli smo sa hodom. Hod su predvodili križ, hrvatska i vatikanska zastava, koje su nosili mlađi iz vojske RH.

Kolona mlađih je ispunila najdužu zagrebačku ulicu. Mnogi ljudi koje smo sreli bili su sretni jer su vidjeli kako mlađi svjedoče svoju vjeru, ali naravno, bilo je i onih kojima je smetalo. Najviše jer je kolona mlađih bila dugačka

preko kilometar, pa su morali čekati prolaz iste kod skretanja s vozilima. Policija je pratila cijeli susret na svojim motorima.

DOLAZAK NA TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA

Nakon pola sata hoda, mlađi su stigli na glavni zagrebački trg. Trg se ispunio mlađima koji su slavili Boga. Čim su svi pristigli, počele su animacijske pjesme i evangelizacijski igro-kaz.

Igrokaz je predstavljao Isusovo preuzimanje grijeha od ljudi. Zatim su uslijedili duhovne pjesme i ples. Tko god je želio, mogao je doći na zagovorničku molitvu kod jednog od naših fratara. Mnogi prolaznici su se približili da vide što se tu događa na trgu. Nama je bio cilj svjedočiti evandelje, a u tome smo uspjeli!

DUBRAVA I DOLAZAK U SESVETSKA SELA

Nakon evangelizacije na trgu, uputili smo se prema Dubravi. Tamo smo svratili kod hercegovačkih fratara u crkvu Bezgrešnog začeća BDM. Pri ulasku u crkvu "orila" se pjesma "Uđite s hvalama na vrata". Tko god je ulazio, mogao je osjetiti izljev Duha Svetoga i milost koja se spuštala na sve prisutne. Zatim smo imali večernju molitvu i po izlasku iz crkve svi su mladi dobili po svijeću, tako da se stvorio jedan prelijep prizor, a uz to se molila još i krunica.

Mladi su se okrijepili i bili su spremni da nastave dalje. Do Sesvetskih Sela mladi su pjevali pjesme, družili se, svjedočili i upoznavali jedni druge. Hod je trajao preko pet sati i brzo se prošao, jer je uvijek bilo dinamično i zanimljivo.

Kako smo se približavali crkvi sv. Antuna u Sesvetskim Selima, odjekivala su zvona, a ispred crkve nas je dočekao župnik, koji nas je blagoslovio svetom vodom. Na ulasku u crkvu animirali su "Amorose" i Petar Buljan. Iako je bilo 2 sata ujutro i nakon toliko hoda mladi su bili puni snage da slave i dalje.

Antunovski hod smo zaključili euharistijskim klanjanjem.

Poslije svega je bio organiziran prijevoz do Dupca.

Zajedno svi iščekujemo sljedeću godinu i nadamo se da će drugi Hod biti još kvalitetniji i obogaćeniji sa mnoštvom novih stvari.

Sveti Antune, moli za nas!

PIŠE: FRANKO GEČEVIĆ

LJETNI KAMP ZA MLADE NA CRESU

POVLAŠTENO VRIJEME ZA DUŠU I TIJELO

U organizaciji Centra za zvanja franjevaca konventualaca, uz duhovno vodstvo fra Stjepana Brćine, i ove godine održan je ljjetni kamp, na kojem smo mi mladi zajedno molili, družili se, slavili Gospodina i širili tu radost evangeliziranjem turista.

Svaki dan bila je priča za sebe, program je bio bogat i raznolik; sastojao se od zajedničke jutarnje molitve, zajedničkih obroka, animacije, pjesme i plesa, molitve krunice, kateheze, vremena tišine i šutnje, mogućnosti svete ispovijedi i duhovnog razgovora te svete mise i klanjanja Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramenu.

U popodnevnim satima odlazili bismo na plažu te smo navečer imali druženja uz gitaru,

šetnje gradom Cresom. Takoder smo pripremali roštilj u prirodi, zabavljali se, a jedan studiонik svirao je harmoniku. Zanimljivo je i divno bilo kada smo zapjevali duhovne pjesme uz taj instrument. :)

Isto smo se tako odvažili nastupiti pjesma *Maranatha* i *Moja domovina* na koncertu klapa u klastru pred turistima i domaćima uoči Dana pobjede i domovinske zahvalnosti. Sponzorno smo odabrali pjesme, uvježbali pjevanje i sviranje klavira u jednome danu. Naravno, to nismo izveli poput profesionalaca, ali bio je to dar od srca za Cresane i ostale posjetitelje.

A kako smo evangelizirali turiste? Evangelizacija se događala svaki dan, no, u petak navečer bila je izraženija jer smo otvorili vrata crkve te izložili Presveti Oltarski Sakrament

i kroz molitvu, pjesmu i animaciju svjedočili svoju vjeru i pozivali domaće i turiste da se poklone Gospodinu. Pripremili smo crkvu te izradili poruke s citatima iz Svetoga pisma na četiri jezika koje smo dijelili turistima, ali bitno je bilo što smo molili na tu nakanu, neki od nas su i postili. Crkva na Cresu nalazi se na ulici koja vodi prema centru i mnogi turisti prolaze onuđa. Prenosimo neke od dojmova sudionikâ:

"Hvala Bogu na Franjevačkim duhovnim vježbama na Cresu. Prvi put sam sudjelovala na njima 2017. godine i ove godine sam se odlučila vratiti jer me srce vuklo natrag. Kao i tada, tako i sada, ovaj tjedan na Cresu ispunja moje srce radošću, donosi mir i produbljuje moj odnos s Bogom. Ljubav koja prožima ove susrete u nagovorima fra Stjepana, zajedničkoj molitvi, slavljenju Gospodina djelo je Duha Svetoga. Ove godine mi se posebno svijđela ulična evangelizacija pred crkvom i dijeljenje te radosti i ljubavi prema Bogu i Crkvi javno s ostalom Božjom djecom. To je ono što želim prenijeti sa Cresa na svoju obitelj, prijatelje i grad Dubrovnik. Hvala svima

koji su omogućili da se kamp održava, fra Stjepanu na volji, trudu kao i žrtvi i svim sudionicima kampa. Ako Bog da, vratit ću se" kaže A. S.

“Ovaj kamp mi je neočekivano mnogo pomočao u duhovnom obraćenju. To je bilo ono potrebno u mom životu, spoznala sam živoga Boga, a time i samu sebe. Zavirila sam u kutke svoje duše za koje nisam ni znala da postoje. Naravno, bilo me je strah što će naći kada budem tražila, no kad je Bog sa mnom, i u najveće dubine sam spremna ući samo da se očistim, i tako je i bilo. Hvala! Hvala vam što sam cijeli kamp bila svoja, s puno plesa i pjesme. Hvala

svim predivnim ljudima s kojima sam živjela ovih tjedan dana i na kraju, hvala vam fra Stjepane, što ste mi pokazali put ka životom Bogu!”, kaže T. F.

“Moj zaključak: nikada u životu se nisam osjećao ispunjenije, sretnije i veselije. Prvi put se u svojem životu osjećam živ!!! Hvala vam svima i na druženju i slavlju. Hvala ti, Stjepane, što si me poslušao i pomogao mi. Bog ima plan za svakoga od nas jer je vidio da mi je teško i da se mučim u životu. Nitko ovde nije slučajem. Bogu hvala i slava!!!”, kaže K. Đ.

Bila je i Porcijunkula u petak, Gospa od Anđela, kada se u franjevačkim crkvama može dobiti potpuni oprost, te je glumačka skupina izvela evangelizacijski performans prikazom različitih grijeha i Isusa koji sve grijeha prima i uvijek oprašta i veseli se kada netko traži oprost, kako kaže papa Franjo. Htjeli smo poručiti ovo; “Nitko nije toliko svet da bi ostao vani i nitko nije toliko grešan da ne bi mogao ući u crkvu”. ■

PIŠE: FRA IVAN LOTAR

IZLOŽBA UMJETNIČKE FOTOGRAFIJE - JEDINSTVENOST U PROLAZU

IGRA SVJETLA I SJENE GRADSKIM ULICAMA

Dana 24. listopada 2019. održana je izložba fotografija pod nazivom "Jedinstvenost u prolazu - igra svjetla i sjene gradskim ulicama", koju je pripremio fra Marius Andrei, naš bogoslov. U prepunoj dvorani "Antonio" okupio se velik broj ljubitelja umjetničke, ali i fotografije uopće, kao i predstavnici medija. Na početku izložbe sve prisutne pozdravio je fra Stjepan Brčina u svojstvu organizatora Centra za promociju duhovnih zvanja naše Provincije, nakon čega je župni vikar fra Ivan Marija Lotar donio svoj jedinstveni (osobni) prikaz. Svim prisutnim zahvalio je, na sebi svojstven i simpatičan način, autor fra Marius istaknuvši kako je radostan zbog svoje prve izložbe. Program je moderirao Jozo Lukić, student na vojnom učilištu "Dr. Franjo Tuđman", a glazbeno ga je popratio sastav "Amorose". Izložba je trajala tjedan dana, a bila je prodajne naravi. Sav iznos od prodaje skupljao se za potrebe Centra za duhovna zvanja OFMConv.

O čemu se točno radilo, pročitajte u ovom kratkom prikazu.

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA
JEDINSTVENOST U PROLAZU

/igra svjetla i sjene gradskim ulicama/

by
fra Marius Andrei OFMConv.

Pozivamo vas na prvu samostalnu izložbu umjetničke fotografije koja će se održati 24. listopad u 21:00 sat u dvorani Antonio, Župa sv. Antuna Padovanskog, Zagreb.

Organizator:
Centar za promociju duhovnih zvanja franjevaca konventualaca
Izložba ostaje otvorena do 28 listopada 2019./

Ukoliko je istinita tvrdnja da je ljepota u očima promatrača, onda ovaj mladi umjetnik ima mnoštvo ljepote u svojim očima, dakle i srcu. Precizan izričaj i jasno definirani detalji obilježja su svake ove fotografije, a samim time i ove izložbe. Zato i prvi dio njezina naslova – “jedinstvenost”.

Kao što je svaki čovjek – svoja posebna, vlastita i do sada neispričana priča, tako je i svaka od ovih fotografija jedinstvena i neponovljiva. Ulovjeni trenutak posljedica je autorove vizionarske karakteristike da može vidjeti, predvidjeti čak, ono što mi drugi možda samo – naslućujemo. No, nije li to donekle karakterna crta svake umjetnosti? Da nam je ponekad samo, barem na čas, zamrznuti vrijeme i okupati se u konkretnosti krenutka uzdišući nad njegovom neponovljivošću iznova i opet i opet... To nam ova izložba omogućuje. Barem na čas. Barem malo. No, i to je više nego što smo inače sposobni doživjeti.

Zato ovaj drugi dio naziva: “U prolazu”. Ne zadržavajući se na činjenici da - gotovo svi subjekti fotografije nekamo idu, dolaze, kreću se i - prolaze, primjećujemo njihovo obilježje – zatranost! Svaki od njih zna kamo ide ili barem odakle dolazi. Moguće su točke neizvjesnosti u oba smjera, no mladi autor Marius dopušta nam barem tu slobodu: osmisliti bar jedno: izvor ili ušće usmjerenog kretanja. Vremenska prolaznost je ipak ono što je u središtu govora o kretanju. Vrijeme ne usporavamo, ne kočimo, nego – zaustavljamo. Barem na čas.

Podnaslov izložbe daje nam za pravo prepoznati tehniku fotografiranja dobrim starim Pentaxom i njegovom dovitljivošću kada se radi o crno - bijeloj varijanti svijeta, no, kako reče Ansel Adams: “Najvažniji dio fotoaparata je ona komponenta koja se nalazi nekoliko centimetara iza njega.”

Fotografije su “obojene” ne-bojama; crnom i bijelom. I kao takve kao da su bezvremenske i svakome mogu pružiti iskustvo povratka u budućnost ili koračanja prema prošlosti. Likovi na fotografijama su svi, ali i nitko. Ja i ti. Ona i on. Prolaznost u jedinstvenosti i jedinstvenost u prolazu.

Svaki ovaj komad umjetnosti, osim subjekta neponovljive čovječnosti i jednistvene osobnosti koju ljudi nose u sebi, sadrži sebi svojstvene objekte i attribute: zidove, oluke, krovove i prolate, fasade i grafite, pješačke prijelaze, arkade i rubno kamenje, nosače i stubišta, crjepove, prozore, natpise u izložima, crkve, podvožnjake, putove u ugaženoj travi i nasipe. Ubrzane korake i pedaliranje ili jednostavno promatranje u kojem se moment prolaza događa u nezaustavlјivom misaonom procesu. Zgrbljenost starca pod teretom godina, poletnost mladića na krilima gotovo blesave zaljubljenosti. Pobožnost stare redovnice i kao točka na “i” vrisak na zidu jednoga zagrebačkog prolaza: “God, help us. Amen!” – “Bože nam pomozi. Neka tako bude!”

Vjerujemo da je ova izložba tek početak jedne nove ere u kreativnosti naših odgajanika koju uvijek rado podržavamo. Bog nam je dao talente da svi zajedno, zahvaljujući njima, ras temo!

PETER LINDBERGH

“Budi hrabar, budi drugačiji, budi nepraktičan i baš ćeš onda uhvatiti pravu stvar.”

PIŠE: FRA MARIUS ANDREI

ŽIVOT U HRVATSKOJ

FOTOGENIČNA ZEMLJA

Hvaljen Isus i Marija! Ja sam fra Marius Andrei, iz Rumunjske. Imam 27 godina i bogoslov sam već četiri godine te želim govoriti o svom iskustvu ovdje u Hrvatskoj. Ali, na početku, nekoliko riječi o mom putovanju do sada. Dolazim iz Faraoania, jednog sela iz istočnog dijela moje zemlje, iz katoličke obitelji, otišao sam u sjemenište franjevaca konventualaca kada sam imao 15 godina, u Romanu, u Rumunjskoj. Nakon toga počeo sam studirati filozofiju, isto kod franjevaca konventualaca. U svom diplomskom radu sam pisao o egzistencijalizmu u razmišljanju Sorena Kierkegaarda. Odmah sam počeo novicijat i posle novicijata počeo sam studirati

teologiju isto u Rumunjskoj. Nakon tri godine studiranja, moj provincijal iz Rumunjske mi je predložio da idem negdje vani godinu dana kao iskustvo i tako sam došao u Hrvatsku, u Zagreb.

Tako počinje moj život, moje iskustvo ovde. Nisam poznao nikoga i nisam znao jezik. Znao sam samo riječ *krastavac*. Dobar početak. Sve je bilo novo za mene: mjesto, jezik, ljudi, kultura, čak i zrak, jer nisam bio nikad u Zagrebu. Bilo je teško na početku, ali sada, kada gledam unatrag, ne mogu vjerovati kako je brzo prošlo vrijeme i koliko se stvari dogodilo tijekom ove godine.

U nedjelju sam stigao ovdje i u ponedjeljak počeo sam studirati jezik. To mi je bilo baš iznenadenje, ali trebao sam početi studirati je-

zik jer to je bilo najvažnije na početku. Počeo sam se brzo ugodno osjećati u novom mjestu, i fratri puno su mi pomogli da se osjećam kao kod kuće, da se osjećam dobrodošlim u novoj zajednici. Oni su bili otvoreni prema meni i u početku su shvatili moje granice.

Možda se pitate zašto sam pristao doći u Zagreb. Od početka moram reći da nisam imao nikakvih očekivanja. Dopustio sam da se sve dogodi i živio sam ono što mi je dato da živim. Možda neki ljudi kada naprave velike promjene naprave svoje planove, skice, ali ja sam te stvari ostavio po strani. Kada se odazoveš pozivu Božjem, posebno u životu svećeništva, od početka znaš da ne znaš kamo te mogu poslati. Važno je biti spreman suočiti se s izazovima s kojima se suočavaš. Mi smo, kao braća franjevci, pored ostalih poznatih osobina također pozvani biti otvoreni za misije. Kad kažem misije, ne mislim na Afriku ili Južnu Ameriku ili druga mjesta koja mi padnu na pamet kad čujemo riječ misije. Na misiji si čak i kada si u svojoj zemlji, kada si u Europi. Tvoja misija je nавijestiti Boga, živjeti svoje zvanje. Imajući to u vidu prihvatio sam prijedlog da dođem u Hrvatsku. Prihvatio sam ovaj prijedlog, znajući dobro da će se obogatiti ljudski, duhovno i kulturno. I upravo se to dogodilo jer sam upoznao nove ljudе, nova mjesta i nove načine življenja

vjere, ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Stupio sam u kontakt s ljudima iz zagrebačke župe svetog Antuna Padovanskog, ali posebno s mlađima, jer sam dio zbora mlađih od prvog tjedna otkako sam stigao ovdje. Učio sam pjesme prije nego što sam mogao razgovarati na hrvatskom. Kao i uvijek, glazba ujedinjuje ljudе. Pjevao sam, iako nisam razumio što pjevam, ali pjevajući s mlađima osjećao sam radost u srcu. U zboru pjevam i sviram *cajon*. Imao sam lijepе trenutke s mlađima: svaki tjedan, četvrtkom, imali smo Duhovno Duhovite Večeri (imamo ih i sada), Prvi Antunovski Hod za Mlade, Kamp za mlade na Cresu, druženje s njima. Lijepo je vidjeti mlade ljudе koji su uključeni u život Crkve.

Fotografija je moj hobi, pa osim učenja hrvatskog i života u samostanu, puno sam šetao kroz Zagreb i uz pomoć kamere uspio sam snimiti malо od života na gradskim ulicama. I mogu reći da je Zagreb jako fotogeničan. Fotografija mi je pomogla da vidim što se događa oko mene i na taj način postao sam svjedok onoga što se događa, ne samo sebi nego i drugima. I zato dijelim s vama ono što fotografiram.

Ovo je moje iskustvo koje sam ovdje živio, u nekoliko riječi.

Hvala Bogu i hvala svima vama. Bog vas blagoslovio. Mir i dobro!

PIŠE: FRA ZVONIMIR PERVAN

JESMO LI MEDIJSKI (NE)PISMENI?

INTERNET U SLUŽBI EVANGELIZACIJE

NUŽNOST OPISMENJAVANJA

Svi smo kreatori medijskog sadržaja. Upravo to je jedna od novosti digitalnog doba u koje smo već dobrano zakoračili. Kreirati određeni sadržaj zahtjeva interes za temu, znanje o temi i o mediju koji koristimo, spremnost na dijalog, ali i odgovornost za napisano ili izrečeno putem određenog medija.

Biti medijski pismen podrazumijeva mogućnost pristupa različitim sadržajima, sposobnost analize i kritičkog vrednovanja tih sadržaja te kreiranje medijskog sadržaja. Ovo posljednje prije je bilo osobito važno za medijske djelatnike i manji dio populacije. Naglasak je bio na mogućnostima pristupa sadržajima te kritičkom vrednovanju. A i do toga se možda nije previše držalo, jer je dostupnost medija bila ograničena. Danas smo pak u situaciji kada gotovo svi imaju elektronički pristup medijima i raznim sadržajima koji se prezentiraju, ali isto tako svi imaju mogućnost kreirati sadržaj i plasirati ga putem dostupnih medija. To je pozitivan pomak, koji dakako sa sobom nosi određene izazove. Mogućnost kreiranja sadr-

žaja neminovno zahtjeva medijsko opismeњavanje. Ovdje želimo samo okvirno iznijeti neke aspekte glede medija s osobitim naglaskom na ono što susrećemo na internetu.

UTJECAJI MEDIJA I PUTEM MEDIJA

Opće je poznato kako mediji imaju veliki utjecaj na javno mišljenje. Nekada su tu isključivu ulogu imali tradicionalni mediji: tisak, radio, kino, televizija. Samo oni koji su imali mogućnost stvaranja sadržaja u tim medijima mogli su utjecati na javnost. Bilo je to vrijeme u kojem šira populacija nije imala pristup stvaranju sadržaja, nego isključivo njegovoj upotrebi. Pojavom interneta situacija se mijenja. Danas svjedočimo kako je sve veće korištenje društvenih mreža uzrokovalo dostupnost medija svim pojedincima i mogućnost osobnog izražavanja koje pak nerijetko prijeđe u neadekvatno i neodgovorno korištenje istih na vlastitu štetu ili na štetu drugih. Uočavaju se, dakle, pozitivne i negativne strane sve masovnije upotrebe društvenih mreža. Upravo su one u posljednjih nekoliko godina preuzele vodstvo s

obzirom na broj korisnika u odnosu na gore spomenute tradicionalne medije. Uočivši to ovi potonji postaju sve više prisutni na internetu i sve aktivniji na tim istim društvenim mrežama. Tako iako oni prestaju biti jedini krea-

STATISTIKA

IZVOR: WE ARE SOCIAL - Hootsuite

STANJE U SVIJETU (2018. godina):

7.593 milijarde stanovnika
4.021 milijardi korisnika interneta
3.196 milijardi aktivnih korisnika
društvenih mreža
5.135 milijardi korisnika mobilnih telefona
2.958 milijardi korisnika društvenih mreža
putem mobilnih telefona

STANJE U HRVATSKOJ (2018. godina):

4.18 milijuna stanovnika
3.13 milijuna korisnika interneta (75%)
2.00 milijuna aktivnih korisnika
društvenih mreža (48%)
3.33 milijuna korisnika mobilnih telefona
1.70 milijuna aktivnih korisnika društvenih
mreža putem telefona (41%)

Koliko često korisnici interneta pristupaju internetu:

- Svaki dan 88%
- Barem jednom tjedno 10%
- Barem jednom mjesecno 2%
- Manje od jednog puta mjesecno 0%

Najčešći razlog surfanja na internetu:

- Korištenje pretraživača 54%
- Društvene mreže 44%
- Videogre 9%
- Gledanje videa 40%
- Pretraživanje informacija
o proizvodima 30%

Korisnici pametnih telefona obavljaju putem istih aktivnosti:

- Budilica 49%
- Vođenje dnevnika, bilješke 8%
- Provjera vremenske prognoze 32%
- Zdravlje, dijeta i slično 4%
- Fotografiranje i snimanje 45%
- Vijesti 35%
- Čitanje e-knjiga ili časopisa 5%
- Zapisi, zadatci 14%

tori javnog mnijenja i ulaze u jednu potpuno novu arenu gdje svatko ima "pravo glasa", ipak imaju veliki utjecaj na javnost. Treba imati na umu da iako svatko ima "pravo glasa" nije svačiji "glas" jednako vrijedan. I danas su glavni kreatori javnog mnijenja najutjecajnije fizičke i pravne osobe bilo na nacionalnoj ili na globalnoj razini. Njihov veliki utjecaj ostavlja i veliki prostor za manipulacije.

KRITIČKI PROMIŠLJATI

U moru (dez)informacija, vijesti, izvještaja, intervjuja, dokumentarnih video sadržaja, filmova itd. nužno je razviti barem donekle kritičko promišljanje i sposobnost razlučivanja. To je vrlo važno jer razumijevanje određenog medijskog sadržaja i njegovo kritičko prosudiwanje utječe na stvaranje osobnih stavova i iznošenje istih u medijskom prostoru. U zadnjih nekoliko godina sve više se govori o fake news tj. lažnim vijestima koje nastaju ponekad u svrhu dezinformiranja, zatim u svrhu propagande ili pak kao neki oblik senzacionalizma. Iznimno brzo se šire na društvenim mrežama upravo kao posljedica medijske nepismenosti. Nekritičko promišljanje i slabo razlučivanje dovodi korisnike do olakog dijeljenja sadržaja koji su neprovjereni ili lažni. Stoga prije nego se dijeli određeni sadržaj na društvenim mrežama treba pažljivo pročitati ili pogledati sadržaj, provjeriti izvor, autora, datum objave i informirati se dodatno o sadržaju.

Danas svatko može na svoj način prepričati i opisati određeni događaj, dajući mu vlastito viđenje. To je opasno kada se izostave kriteriji stručnosti i pravilnog izvještavanja.

Dakle, kada se radi o bilo kakvom sadržaju dobro je proučiti i poznavati medij kao takav, vlasnike, autora, naručitelje, sponzore, vrijednosti kojima se vode, stručnost itd. Sve to daje nam jasniju sliku i omogućuje zrelijim pristup medijskom sadržaju.

BITI ODGOVORNI SUDIONICI U MEDIJSKOM PROSTORU

Tek kada netko stekne spomenuto zrelost može i sam biti dobar i aktivan sudionik u medijskom prostoru. Svojim komentarima na in-

ternetskim portalima, blogovima ili pak društvenim mrežama može doprinijeti učinkovitosti javne rasprave o pojedinim pitanjima ili događajima. Time se ujedno doprinosi porastu kvalitetne komunikacije i svijest o važnosti međusobne ekologije.

Ništa u životu nije besplatno, pa tako ni korištenje medija. Iako se prezentira kao besplatan pristup ipak se plaća vrlo skupo. Cijena korištenja je vrijeme koje osoba provede surfažući i osobni podatci koje dijeli na društvenim mrežama i koji postaju IT gigantima vrijedan resurs.

Stoga je potrebno vremenski umjereno korištenje suvremenih medija kako se ne bi upalo u zamku izolacije i neobuzdani individualizam. Ovome su osobito izloženi mladi od 14 do 25 godina, ali ne isključuje ni ostale dobne skupine. Iako je suvremeni čovjek dobro povezan i "always on" sve veći je problem nedostatak osobnih odnosa i gubljenje prijateljstava. Dok korištenje internetske veze omogućuje povezivanje s ljudima koji su daleko, istodobno pretjerano korištenje onemogućuje imati zdrav kontakt s ljudima koji su u neposrednoj blizini. U posljednje vrijeme puno se govorilo i o zaštiti osobnih podataka i novom europskom zakonu. S tim u svezi poželjno je izbjegavati pretjerano otkrivanje privatnih sadržaja, podataka i osobnih preferencija koji vode k zatvaranju korisnika u uski krug bez nuđenja raznovrsnih sadržaja. Osobni podaci su ujedno predmet trgovine, što otvara veliki prostor manipulacije. Posljednja istraživanja pokazuju kako mediji imaju veliki utjecaj i na predodžbu o vlastitom izgledu i težnju prema prihvatanju mode i izgleda koji se predstavljaju u medijima. Prevelika izloženost medijskim sadržajima koji stavlju naglasak na modu i izgled ili pak praćenje poznatih osoba u javnom životu može izazvati nezadovoljstvo zbog nedostiznog "idealnog" izgleda, osobito kod mlađih. Ovi, ali i brojni drugi razlozi, potiču na odgovoran pristup i djelovanje na "digitalnom kontinentu".

KRŠĆANSKI DOPRINOS

Ne treba posebno isticati kako Crkva favorizira razvoj medija i njihovo odgovorno kori-

PITANJA ZA PROMIŠLJANJE

OVIH NEKOLIKO PITANJA MOGU POMOĆI U RAZVOJU SVIJESTI O VAŽNOSTI I IZAZOVIMA PRED KOJIMA SE NALAZIMO:

Koliko vremena provodim na internetu? Što najviše gledam, čitam, slušam...? Imam li neke prioritete koje zanemarujem zbog surfanja? Jesam li korisnik društvenih mreža? Koje društvene mreže koristim i znam li njihovu svrhu i princip djelovanja? Jesam li aktivni sudionik na društvenim mrežama, blogovima? Dajem li svoj doprinos u javnim raspravama na internetu? Kakve komentare objavljujem, dijelim i označavam? Jesam li obaviješten o društveno-političkim, kulturnim, vjerskim i drugim zbivanjima samo preko jednog ili pak više medija? Znam li prepoznati fake news? Jesam li upoznat s pravilima o privatnosti na internetskim portalima i društvenim mrežama? Prihvataćam li ih uvijek ili samo kad procijenim da je to potrebno? Pretjerujem li s objavljanjem privatnih sadržaja, selfija, lokacije? Jesam li ovisan o modnim trendovima i tzv. "idealnom" izgledu? Osjećam li se ponekad da gubim kontakt s realnim svijetom? Koristim li mogućnosti društvenih mreža za evangelizaciju i pružanje osobnog svjedočanstva? Pratim li katoličke medije, stranice institucija, svoje biskupije ili župe na društvenim mrežama?

štenje. Kršćani kao pojedinci i crkvene institucije prisutne i aktivne na društvenim mrežama trebaju neprestano isticati važnost realnog svijeta u kojem se Bog utjelovio da bi nas otkupio. Komunikacija putem medija i društvenih mreža treba voditi k tjelesnom susretu osoba i razvijanju prijateljstva i zajedništva. Ako ostaje samo na virtualnoj razini gubi svoj temeljni smisao. U posljednjoj poruci za Svjetski dan sredstava društvene komunikacije papa Franjo ovako piše: *Sadašnje okolnosti pozivaju sve nas da ulažemo u odnose i da na internetu i preko interneta potvrđimo interpersonalni karakter našeg čovještva. Mi kršćani smo na osobit način pozvani očitovati ono zajedništvo koje obilježava naš identitet kao vjernika. Sama vjera je, naime, odnos, susret; i pod poticajem Božje ljubavi možemo komunicirati, prihvataći i razumjeti dar drugoga i odgovoriti na njega.*

Gospodine, što hoćeš da učinim?

I Gospodin će
Ti odgovoriti...

U otkrivanju životnoga
poziva potrebna Ti je pomoć.
Za tebe organiziramo:

DANE OTVORENIH VRATA KLERIKATA

Dva puta godišnje, u jesen i proljeće u trajanju od jednoga vikenda. To je prigoda da mlađi koji razmišljaju o franjevačkom i svećeničkom pozivu, kroz neko vrijeme žive s nama te upoznaju život i karizmu franjevaca konventualaca.

DUHOVNE OBNOVE ZA MINISTRANTE, OSMOŠKOLCE, SREDNJOŠKOLCE

Za vrijeme ljetnih i zimskih školskih praznika organiziramo višednevnu duhovnu obnovu za ministrante, osmoškolce i srednjoškolce.

BORAVAK U NEKOM OD NAŠIH SAMOSTANA

Za one koji se žele udaljiti od buke i svakodnevnog ritma života, moguće je u bilo koje doba godine organizirati boravak u nekom od naših samostana u Hrvatskoj.

FRANJEVAČKI KAMP ZA MLADE NA OTOKU CRESU

Prije ljeta, u srpnju i kolovozu organiziramo franjevačke duhovne vježbe na otoku Cresu za srednjoškolce, studente i radničku mladež.

DUHOVNU PRATNJI

Razlučivanje poziva uz pomoć svećenika duhovnika i mogućnost osobnog razgovora sa svećenikom.

Info:

Centar za promicanje duhovnih zvanja OFMConv.

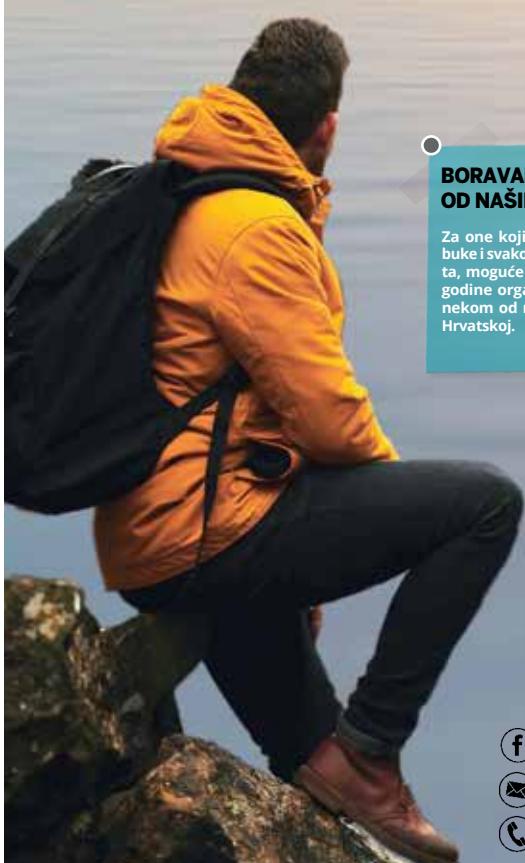

stjepan.brcina@gmail.com

098/197 33 18

www.ofmconv.hr

KOJI JE MOJ ŽIVOTNI POZIV?

#budiFRAjer

Koji je smisao moga života?
Ima li Bog za mene neki plan?

Bog danas svoj poziv upućuje tebi!

CENTAR ZA DUHOVNA ZVANJA OFMConv.

Centar za promicanje duhovnih zvanja OFMConv.

stjepan.brcina@gmail.com

098/197 33 18

www.ofmconv.hr